

Cảnh sát

Chuyên đề của
Báo Công an nhân dân

TOÀN CẦU CUỐI TUẦN

SỐ 374

Thứ sáu ngày 7-8-2020

Xử lý nghiêm khắc

những kẻ đưa người nhập cảnh trái phép

Trang 2

- Chủ "bát họ" bỏ trốn, trăm người trắng tay (T8)
- Chặn đứng vụ bắt cóc tỹ phú giàu thứ 6 Trung Quốc (T10)
- Chuyện nghề của một cựu lính hình sự (T12)
  - Mua sinh nờ "thần dược" ở rừng (T20)
- Những kẻ phạm tội mang gương mặt học trò (T28)

Cảnh sát toàn cầu - phát hành thứ ba, thứ sáu hằng tuần

Xử lý nghiêm khắc

những kẻ đưa người nhập cảnh trái phép

PHÚ LỮ - PHONG ANH

Vì món lợi cá nhân, nhiều người đã câu kết với nhau tổ chức đưa người nước ngoài nhập cảnh trái phép vào Việt Nam. Đây là hành vi đặc biệt nguy hiểm và phải được ngăn chặn kịp thời, xử lý nghiêm minh.

Các kiểu người nước ngoài nhập cảnh trái phép

16h ngày 3-8-2020, Công an phường Thảo Điền, quận 2, TP Hồ Chí Minh trên đường tuần tra đã phát hiện 4 người Trung Quốc (ba nam, một nữ) đang lang thang ở gần khu vực siêu thị trên địa bàn nên mời về làm việc. Nhóm người này xuất trình được căn cước nhưng không có hộ chiếu. Danh tính được xác định là Zhang Xue Yong (SN 1979), Hu Bin Fei (SN 2004), Wan Shao Yang (SN 2004) và Peng Shou Hai (SN2004). Tất cả đều sống tại tỉnh Giang Tây, Trung Quốc.

Qua làm việc, nhóm người này cho biết, thông qua mạng xã hội tên Baidu đã tìm bên tổ chức du lịch qua Việt Nam với giá đi và về là 10.500 Nhân dân tệ. Sau đó, cả nhóm cùng đi đường tiểu ngạch tỉnh Quảng Tây qua biên giới Việt Nam vào sáng ngày 26-7. Khi qua biên giới, cả nhóm được một người Việt Nam và một hướng dẫn viên người Trung Quốc dùng xe ô tô 6 chỗ đón, chở đi vào TP Hồ Chí Minh. Đến khoảng 9h ngày 30-7, cả nhóm đến siêu thị trên thì bị Công an phường Thảo Điền mời về làm việc. Riêng lái xe và hướng dẫn viên không xuống xe mà bỏ đi.

Trước đó, sau khi nhận tin

Các trường hợp người Trung Quốc bỏ chạy bị bắt giữ ở địa bàn quận Tân Phú.

báo từ một tài xế taxi Công an quận 2 đã bắt giữ một nhóm 4 người Trung Quốc khác tại một chung cư ở phường Thủ Thiêm, quận 2. Phối hợp Trung tâm Y tế quận 2 đưa tất cả về khu cách ly tập trung Cát Lái, quận 2. Qua xác minh, danh tính 4 người Trung Quốc là Zheng Hui Hang (SN 1991), Zheng Ziliang (SN 1989), Zheng Delai (SN 1983) và Zheng Xing Zhi (SN 1979).

Bước đầu, nhóm người Trung Quốc này khai nhận là được giới thiệu qua trang Wechat có tuyển dụng lao động tại Việt Nam với mức lương 6.000 Nhân dân tệ/tháng/người nên đã xuất phát đi từ Vân Nam (Trung Quốc) từ ngày 28-7

sang Việt Nam bằng xe ô tô. Đến cửa khẩu Lào Cai, nhóm người này được một xe ô tô 16 chỗ (trên xe có hai người đàn ông biết nói tiếng Trung Quốc) chở đi liên tục đến TP Hồ Chí Minh. Khi đến đường Mai Chí Thọ (quận 2), tài xế xe ô tô thả xuống và nói chờ người đón. Sau đó, tài xế xe ô tô đưa tiền rồi bỏ trốn cùng hành lý.

Ngoài hai vụ việc kể trên, những ngày qua, lực lượng chức năng TP Hồ Chí Minh liên tiếp phát hiện các nhóm người Trung Quốc nhập cảnh trái phép. Thiếu tướng Trần Đức Tài, Phó Giám đốc Công an TP Hồ Chí Minh, cho biết: tính đến ngày 3-8, cơ quan chức năng đã phát hiện 114

trường hợp nhập cảnh trái phép vào TP Hồ Chí Minh. Trong đó, chủ yếu là quốc tịch Trung Quốc. Tất cả đã được đưa đi cách ly tập trung, kiểm tra sức khỏe phòng ngừa COVID. Đặc biệt, Công an TP Hồ Chí Minh cũng đã phối hợp phát hiện một người từ Phúc Kiến (Trung Quốc, SN 1976) có dấu hiệu cùng với người ở Đà Nẵng đưa 20 người Trung Quốc vào Đà Nẵng và TP Hồ Chí Minh. Đối với 20 người nhập cảnh trái phép này, cơ quan chức năng đã phát hiện và đưa đi cách ly.

Không chỉ ở TP Hồ Chí Minh, thời gian qua, tại một số tỉnh, thành như Quảng Ninh, Lạng Sơn, Lào Cai, Đà Nẵng cũng phát hiện người nước ngoài, nhiều nhất là Trung Quốc, vượt biên trái phép vào Việt Nam. Rạng sáng 27-7, Đội Tuần tra kiểm soát giao thông đường bộ cao tốc số 1 thuộc Phòng Hướng dẫn tuần tra, kiểm soát giao thông đường bộ (Cục CSGT, Bộ Công an) thực hiện tuần tra kiểm soát trên tuyến cao tốc Nội Bài - Lào Cai tiếp tục phát hiện năm nam thanh niên quốc tịch Trung Quốc nhập cảnh trái phép vào Việt Nam. Nhóm đối tượng đi từ tỉnh Quý Châu, vượt biên bằng thuyền sang Lào Cai. Khi bị đội tuần tra phát hiện, các đối tượng đang di chuyển trên

Nhóm người Trung Quốc nhập cảnh trái phép bị bắt ở quận 2.

chiếc ô tô do một tài xế trú tại Khánh Hòa điều khiển.

Theo cơ quan chức năng, các đối tượng người Trung Quốc nhập cảnh Việt Nam vì một số nguyên nhân như: Tìm việc, đi du lịch và phần đông là vào Việt Nam để sang Campuchia đánh bài.

Xử lý nghiêm khắc những kẻ đưa người nhập cảnh trái phép

Ngày 4- 8, TAND tỉnh Quảng Ninh đã xét xử lưu động vụ án "Tổ chức cho người khác nhập cảnh trái phép" tại Nhà văn hóa xã Bắc Sơn (TP. Móng Cái).

Voòng A Sủi (SN 1997) rủ em trai là Voòng A Hây (SN 1999) và anh họ Lý A Tăng (SN 1996) tổ chức đường dây đưa người Trung Quốc nhập cảnh trái phép vào Việt Nam. Sau khi được em trai cùng anh họ đồng ý, Sủi liên hệ với bên Trung Quốc, Hây chịu trách nhiệm tổ chức đưa người từ bên Trung Quốc sang Việt Nam với tiền công là 4.000NDT/người (tương đương 12 triệu đồng). Số tiền 4.000 NDT sẽ được chia cho Sủi 1.500NDT (tương đương 4,5 triệu đồng), Hây được 2.500NDT (tương đương 7,5 triệu đồng) để chi phí thuê người vận chuyển. Thông qua 1 người tên là A Lùng kết nối, Zhou Min (Chu Mẫn, quốc tịch Trung Quốc) kết bạn qua mạng Wechat với Sủi. Sủi và Chu Mẫn đã bàn bạc thống nhất thuê Sủi đưa người Trung Quốc nhập cảnh trái phép vào Việt Nam với chi phí 4.000NDT/người.

Để tiện liên lạc giao dịch, Chu Mẫn cho Sủi số điện thoại và hẹn 18h cùng ngày có 2 người đợi ở bờ sông bên kia biên giới. Sủi đưa cho Hây số điện thoại của Chu Mẫn và chỉ đạo Hây đón người đưa đến nhà nghỉ Sự Thủy (phường Ka Long, TP Móng Cái) lấy của mỗi người 4.000NDT. Sau đó, Hây gọi cho Chu Mẫn

Nhóm người Trung Quốc bị bắt giữ tại siêu thị phường Thảo Điền, quận 2

hẹn đón tại bờ sông phía Đông Hưng (Trung Quốc).

Sau khi đã hẹn xong với Chu Mẫn, Hây rủ Lý A Tăng làm nhiệm vụ chở người Trung Quốc. Hây hứa sẽ trả công cho Lý A Tăng là 1.000NDT/người (tương đương 3 triệu đồng). Tiếp đó, Hây gọi điện cho Ninh Văn Xuân thuê Xuân chở người Trung Quốc từ khu vực biên giới (thôn Thán Phú, xã Bắc Sơn) đến bến xe khách Móng Cái với tiền công 1 triệu đồng/người. Xuân đồng ý và rủ Phùng Quay Phóng cùng tham gia.

Đến khoảng 18h cùng ngày, Hây gọi điện cho Chu Mẫn hướng dẫn người này đến khu vực Cảng khẩu thuộc bờ sông bên TP. Đông Hưng

(Trung Quốc). Sau đó Hây đi 1 mình đến bờ sông lấy bè xộp chèo qua sông đến khu vực Cảng Khẩu (Trung Quốc) đón Chu Mẫn và Hong Jin Xi (Hong Kim Khê) sang khu vực mốc 1355. Tại đây, Hây gọi điện cho Tăng, Xuân, Phóng đi xe máy đến đón chở người và hành lý đến nhà nghỉ Sự Thủy.

Khoảng 4h sáng 10-6, Chu Mẫn nhắn tin nhờ Sủi đưa đi Hải Phòng với giá 5.000 NDT (tương đương 15 triệu đồng) và bảo Sủi tiếp tục đón 4 người Trung Quốc nữa sang Việt Nam. Đến 10h cùng ngày, Sủi gọi điện cho Hây và gửi số điện thoại của nhóm người Trung Quốc cho Hây. Hây liên lạc với 1 người trong nhóm và hẹn đến khu vực Cảng Khẩu.

Các đối tượng trong đường dây tổ chức cho người Trung Quốc nhập cảnh trái phép vào Việt Nam.

Một tiếng sau, Hây gọi điện cho Tăng và Xuân thông báo có 4 người Trung Quốc muốn nhập cảnh trái phép vào Việt Nam, bảo Xuân rủ thêm Phóng, Dũng cùng tham gia. Hây một mình đi qua đường mòn khu vực mốc 1355 đến bờ sông lấy bè xộp chèo sang bên bờ sông Trung Quốc đón được 4 người Trung Quốc (3 nam, 1 nữ) đưa sang Việt Nam. Sau đó Hây gọi điện cho Tăng, Xuân, Phóng, Dũng đi xe máy chở các đối tượng về nhà nghỉ Sự Thủy.

Trong quá trình di chuyển, đối tượng Dũng bị lực lượng biên phòng phát hiện bắt giữ cùng nhóm người Trung Quốc. Lúc này, đối tượng Xuân, Phóng quay xe bỏ chạy. Riêng đối tượng La Hải Hoa (nữ) về nhà nghỉ trốn lốt. Sau đó Xuân gọi điện cho Hây thông báo sự việc đã bị bại lộ. Nhận tin báo, Hây vội gọi cho Sủi và được đối tượng này chỉ đạo thu của Hoa 5.000 NDT tiền công chở người cùng hành lý. Tiếp đó, Hây đổi số tiền này sang tiền Việt và đưa cho Sủi 4,9 triệu đồng, trả cho Xuân 1 triệu đồng, trả Tăng 4,4 triệu đồng, số còn lại Hây được hưởng.

Tuy nhiên, sau khi đồng bọn bị bắt, biết biết không thể trốn thoát, các đối tượng: Voòng A Hây, Voòng A Sủi, Lý A Tăng, Phùng Quay Phóng, Phùng Văn Dũng, Linh Văn Xuân đến Công an TP. Móng Cái đầu thú và được cơ quan chức năng đưa đến khu vực cách ly COVID-19 tập trung...

HDXX tuyên phạt, Voòng A Sủi 6 năm tù, Voòng A Hây 6 năm tù, Lý A Tăng 5 năm tù, Ninh Văn Xuân 2 năm tù, Phùng Quay Phóng 4 năm tù và Phùng Văn Dũng 2 năm tù về tội tổ chức cho người khác nhập cảnh trái phép.

Trước tình trạng người nước ngoài nhập cảnh trái phép trong thời gian qua, các cơ quan bảo vệ pháp luật cần sớm đưa ra xét xử những đối tượng này để làm gương cho kẻ khác.■

Đêm trắng trên đường cùng Cảnh sát giao thông

PHƯƠNG THUYẾT

Từ ngày 1-8, thực hiện chỉ đạo của Cục Cảnh sát giao thông, lực lượng Cảnh sát giao thông cả nước tiếp tục ra quân, thực hiện kế hoạch tăng cường tuần tra, kiểm soát xử lý vi phạm về ma túy, nồng độ cồn. Theo đó, lực lượng CSGT tăng cường tuần tra ban đêm xử lý vi phạm trật tự an toàn giao thông. Nhất là trong thời gian gần đây liên tiếp xảy ra nhiều vụ tai nạn giao thông gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng.

1-21h đêm, Đội tuần tra kiểm soát giao thông đường bộ cao tốc số 1, Phòng Hướng dẫn TTKS giao thông đường bộ, Cục CSGT (Đội 1) tiến hành tuần tra xử lý vi phạm ATGT vào ban đêm trên tuyến cao tốc Nội Bài – Lào Cai.

Thiếu tá Trịnh Trung Sỹ, Phó đội trưởng Đội 1 cho biết: "Lực lượng CSGT trên tuyến cao tốc Nội Bài– Lào Cai thực hiện xử lý theo những lỗi nguy hiểm, có nguy cơ dẫn đến mất ATGT, gây TNGT như dừng đỗ trên cao tốc, chạy quá tốc độ, vi phạm nồng độ cồn, ma túy... Ngoài ra chúng tôi còn chủ động tuyên truyền cho tài xế và hành khách thắt dây an toàn, để đảm bảo trong quá trình lưu thông trên đường hạn chế được những rủi ro nếu có".

Ca tuần tra đêm như thế này sẽ bắt đầu từ 21 giờ đêm hôm trước đến 5 giờ sáng ngày hôm sau. Việc đầu tiên khi dùng phương diện để kiểm tra đó là đo nồng độ cồn đối với lái xe. Các phương tiện kinh doanh vận tải được tổ công tác lưu tâm kiểm tra. Cũng do thời gian gần đây liên tiếp xảy ra các vụ tai nạn giao thông (TNGT) gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng liên quan đến loại phương tiện này. Bởi thống kê của Cục CSGT cho thấy trong 28 vụ TNGT đường bộ gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng xảy ra từ đầu năm đến nay, tai nạn liên quan đến xe tải, xe khách chiếm hơn 37%. Còn nếu tính riêng TNGT liên quan đến xe khách, 7 tháng đầu năm 2020 đã xảy ra 398 vụ TNGT liên quan đến 416 xe ô tô chở khách, làm chết 273 người, bị thương 258 người.

Sau đó, cán bộ CSGT tiến hành kiểm tra giấy tờ xe và người lái xe, đặc biệt là

Chốt kiểm tra đêm.

nhắc tài xế cũng như hành khách chú ý thắt dây an toàn để phòng trường hợp bất trắc xảy ra trên đường.

Khi bị dừng xe để kiểm tra, lái xe Hoàng Tiến Hải, lái xe chạy tuyến Lào Cai – Hà Nội cho biết là lái xe chuyên nghiệp, lại thường xuyên đi đêm nên chỉ sợ sẩy một chút không chỉ mất nghề mà còn có thể ảnh hưởng đến tính mạng của bản thân và người khác, chính vì vậy, anh ủng hộ và mong muốn CSGT duy trì TTKS ban đêm để các lái xe cẩn trọng hơn.

Việc tăng cường tuần tra vào ban đêm này xuất phát từ những diễn biến phức tạp của tình hình trật tự an toàn giao thông thời gian gần đây, nhất là việc xảy ra nhiều vụ tai nạn giao thông gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng. Thống kê cũng chỉ ra thời gian thường xảy ra TNGT bắt đầu từ 18h hôm trước đến 5h sáng hôm sau.

Đêm xuống đường vắng hơn, lái xe cũng dễ có tâm lý chạy nhanh hơn, dễ vi phạm tốc độ hơn. Buổi đêm cũng hạn chế tầm nhìn và việc quan sát của lái xe. Nhưng quan trọng là điều khiển xe ban đêm, cơ thể con người bị thay đổi nhịp sinh học dễ dẫn tới mệt mỏi cộng với tâm lý chủ quan là những nguyên nhân tiềm ẩn để TNGT có thể ập đến bất cứ lúc nào.

Ngoài những nguyên nhân chủ quan thuộc về người điều khiển phương tiện, còn phải kể đến nguyên nhân khách quan do hệ thống công trình, kết cấu hạ tầng giao thông thiếu an toàn, bất cập về tổ chức

giao thông, cũng như việc quản lý đối với đội ngũ lái xe kinh doanh vận tải hiện nay còn bị xem nhẹ.

Trước đó, vào lúc 20h tối ngày 26-7, tại Km 6 cao tốc Nội Bài– Lào Cai hướng Lào Cai- Hà Nội, tổ công tác của đơn vị tiến hành dừng kiểm tra xe ô tô 7 chỗ mang BKS 29A-343... "Sau khi cảnh sát kiểm tra đo nồng độ cồn, tài xế điều khiển ô tô 29A-343... vi phạm nồng độ cồn 0,290 miligam/1 lít khí thở. Đánh tính tài xế 29A-343... được xác định là anh Trần Quang K. (SN 1988, ở xã Tu Vũ, huyện Thanh Thủy, tỉnh Phú Thọ"- Chỉ huy Đội tuần tra kiểm soát đường bộ cao tốc số 1 thông tin và nói: sau đó, tài xế Trần Quang K. đã kí vào biên bản lỗi vi phạm của mình. Được biết, với vi phạm nồng độ cồn 0,290 miligam/1 lít khí thở, tài xế Trần Quang K. sẽ bị phạt tiền 17 triệu đồng và tước GPLX 17 tháng, ngoài ra còn áp dụng hình thức bổ sung tạm giữ phương tiện đến 7 ngày theo qui định Nghị định số 100 của Chính phủ.

Đến rạng sáng 27-7, tổ công tác đã phát hiện ô tô 7 chỗ biển kiểm soát 60A-57510 do tài xế Nguyễn Trịnh Văn Hưng (48 tuổi, trú tại Khánh Hòa) lưu thông qua km6, gần trạm thu phí, có biểu hiện nghi vấn. Khi Cảnh sát giao thông ra hiệu lệnh dừng xe kiểm soát thì phát hiện trên xe có 5 người Trung Quốc và 1 phụ xe. Tổ công tác đã bàn giao đối tượng cho cơ quan chức năng xử lý.

Tại Bắc Ninh, lãnh đạo Phòng CSGT thường xuyên quán triệt TTKS khép kín địa bàn, đặc biệt là các tuyến quốc lộ, tỉnh lộ trọng điểm. Theo đó, mỗi ngày, đêm, lực lượng chức năng đã chia thành 3 ca tuần tra, tuyên truyền, xử lý vi phạm. Thượng tá Đặng Thanh Phong, Trưởng phòng CSGT cho biết, thời gian gần đây, nhất là sau giãn cách COVID -19, tình hình vi phạm về TTATGT, nhất là vi phạm nồng độ cồn tăng lên, chính vì vậy, đơn vị đã tập trung xử lý hành vi này, bảo đảm ATGT trên địa bàn. Từ ngày 15-7 đến nay, chỉ hơn nửa tháng, Phòng CSGT Công an Bắc Ninh đã kiểm tra, lập biên bản 108 trường hợp vi phạm về nồng độ cồn. Ước tính xử phạt thu nộp kho bạc nhà nước trên 1,5 tỷ đồng.

2. Cùng với việc tăng cường tuần tra vào ban đêm, lực lượng CSGT toàn quốc thực hiện đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, bảo đảm ANTT dịp kỷ niệm 75 năm Cách mạng tháng Tám, Quốc khánh 2-9. Trong đó, tập trung kiểm tra, xử lý mạnh các hành vi vi phạm là nguyên nhân trực tiếp gây TNGT, như: Điều khiển xe vi phạm nồng độ cồn, chất ma túy; chạy quá tốc độ quy định; đi không đúng phần đường, làn đường; tránh, vượt không đúng quy định; chở hàng quá tải, quá số người; đi không đúng tuyến đường quy định.

Đại tá Nguyễn Văn Trung, Cục trưởng Cục CSGT cho biết, sở dĩ lực

Kiểm tra nồng độ cồn.

lượng CSGT tăng cường TTKS xử lý vi phạm vào ban đêm vì khung giờ thường xảy ra tai nạn chủ yếu là từ 18 giờ đến 24 giờ (chiếm 55,5%) số vụ tai nạn. “Có thể do các nguyên nhân như: Vào ban đêm do đường vắng thì lái xe thường chủ quan hơn, vượt nhìn vào ban đêm do đèn chiếu của các phương tiện ngược chiều hoặc do thiếu điện đường nên tầm nhìn bị hạn chế; mặt khác đồng hồ sinh học của con người, thông thường lái xe vào

ban đêm sẽ bị uể oải, mệt mỏi và gây buồn ngủ” – Đại tá Nguyễn Văn Trung nhấn mạnh.

Chính vì vậy, Cục trưởng Cục CSGT đã chỉ đạo lực lượng CSGT tăng cường công tác TTKS phát hiện xử lý lái xe khách, xe tải (vào khung giờ từ 21 giờ ngày hôm trước đến 5h sáng ngày hôm sau); trong đó, tập trung kiểm soát, xử lý mạnh các vi phạm là nguyên nhân trực tiếp gây TNGT.■

Công ty Việt Nam đầu tiên đạt chuẩn FIDO2 thứ hai cho sản phẩm máy chủ xác thực mạnh

Ngày 6-8, Công ty TNHH Dịch vụ An ninh mạng VinCSS (thuộc Tập đoàn Vingroup) công bố đạt chứng chỉ chuẩn FIDO2 cho máy chủ xác thực mạnh VinCSS FIDO2 Server do Liên minh Xác thực trực tuyến thế giới (FIDO Alliance) chứng nhận.

Chuẩn xác thực FIDO2 là phương thức xác thực người dùng an toàn nhất hiện nay. FIDO2 hướng đến việc loại bỏ khó khăn phải ghi nhớ quá nhiều mật khẩu cho người dùng cuối, loại trừ các nguy cơ bị tấn công giả mạo, tấn công mạng chiếm tài khoản. FIDO2 đã được hỗ trợ trên tất cả trình duyệt phổ biến, sản phẩm và dịch vụ của các nhà cung cấp lớn như Google, Apple, Microsoft, Facebook, Samsong, Sony, Huawei... FIDO2 đang trở thành xu hướng chuyển đổi trên toàn cầu với số lượng người sử dụng ngày càng tăng.

Máy chủ xác thực mạnh

FIDO2 là điều kiện tiên quyết để triển khai xác thực mạnh theo chuẩn FIDO2 cho các ứng dụng đặc thù của doanh nghiệp. VinCSS FIDO2 Sever có khả năng tùy biến, tính ứng dụng cao sẽ là sự lựa chọn tối ưu cho các doanh nghiệp muốn triển khai hệ giải pháp xác thực mạnh nội bộ. Các doanh nghiệp sẽ vận hành hệ thống xác thực an toàn, dễ dàng và hiệu quả hơn, đặc biệt để đối phó với các cuộc tấn công đánh cắp dữ liệu.

VinCSS là công ty đầu tiên tại Việt Nam phát triển máy chủ xác thực mạnh đạt chuẩn FIDO2. VinCSS FIDO2 Server cũng mở ra thị trường cung cấp dịch vụ chuyển đổi xác thực mạnh cho các doanh nghiệp trọn gói cả về hạ tầng và công nghệ, đặc biệt là các tổ chức trong mảng tài chính – ngân hàng, công nghệ tài chính, ví điện tử và các siêu ứng dụng.

Đầu năm 2020, Công ty TNHH Dịch vụ An ninh mạng

VinCSS đã đạt chứng chỉ FIDO2 cho sản phẩm khoá xác thực VinCSS FIDO2 Authenticator do Liên minh Xác thực trực tuyến thế giới (FIDO Alliance) chứng nhận. Kết quả đưa VinCSS đứng vào hàng ngũ các công ty, tập đoàn lớn về công nghệ trên thế giới có sản phẩm khoá xác thực đạt chứng nhận FIDO2 như Google, Apple, Microsoft, Fujitsu, Yubico, Solokey, Kensington...

Sau khóa xác thực và máy chủ xác thực mạnh, VinCSS sẽ tiếp tục nghiên cứu phát triển gói SDK nhằm hỗ trợ việc phát triển xác thực mạnh cho cộng đồng công nghệ. SDK (Software Development Kit) là tập hợp thư viện các mã lệnh nền tảng được lập trình sẵn giúp các nhà phát triển có thể tích hợp thêm vào phần mềm/ứng dụng của mình. Với SDK được phát triển và cung cấp bởi VinCSS, các nhà cung cấp dịch vụ nền tảng tại Việt

Nam sẽ có thể nhanh chóng tiếp cận xu hướng công nghệ xác thực mạnh để chủ động nâng cao độ bảo mật cho chính sản phẩm dịch vụ của mình trong tương lai gần.

Trong lộ trình chinh phục hệ sinh thái xác thực mạnh, VinCSS sẽ tiếp tục nghiên cứu và ra mắt ứng dụng xác thực (application) đạt chuẩn FIDO2 chạy trên hệ điều hành Android và iOS để tích hợp tính năng sinh trắc học vào xác thực. Giải pháp mang đến cho người sử dụng cấp độ bảo mật cao hơn, trải nghiệm tốt hơn cùng nhiều sự chọn lựa đa dạng với mức chi phí cạnh tranh.

Lần thứ 2 đạt chứng chỉ do Liên minh Xác thực trực tuyến thế giới (FIDO Alliance) chứng nhận đưa Vingroup trở thành 1 trong 13 các công ty trên thế giới vừa sở hữu khóa xác thực mạnh vừa sở hữu máy chủ xác thực (server), tiến tới hình thành hệ sinh thái toàn diện về xác thực mạnh. **XX**

Thảm họa được báo trước

KHÁNH CHI (tổng hợp)

Tính đến sáng 6-8, hai vụ nổ liên hoàn xảy ra cuối giờ chiều 4-8 tại khu vực cảng ở thủ đô Beirut, Lebanon đã san phẳng hàng loạt cơ sở hạ tầng của thành phố, làm biến dạng một nửa thành phố; ít nhất 100 người thiệt mạng, hơn 4.000 người khác bị thương và mất tích; 300.000 người rơi vào cảnh "màn trời chiếu đất". Báo cáo sơ bộ cũng nói rằng, nhiều năm qua, các nhà chức trách đã cảnh báo về số lượng lớn hoá chất ammonium nitrate để trong kho là rất nguy hiểm.

Dấu vết ammonium nitrate

Theo đoạn video do nhân chứng ghi lại và được tờ The Guardian đăng tải ngày 5-8, sau vụ nổ đầu tiên, một phần của cảng Beirut đã bị hư hại, cột lửa và khói bốc lên cao quá toà nhà 20 tầng. Nhiều người có lẽ cho rằng vụ việc sẽ dừng lại ở đó và đứng quan sát, ghi hình từ xa. Nhưng vài giây sau, vụ nổ thứ hai xảy ra với cường độ gấp

Ảnh chụp từ máy bay không người lái cho thấy cảnh vụ nổ thổi bay một phần thủ đô Beirut, Lebanon. ảnh: AP

nhiều lần vụ nổ đầu tiên, tạo ra cột lửa màu cam cao bằng toà nhà 30-40 tầng, phá huỷ mọi thứ gần đó. Đợt sóng xung kích từ vụ nổ nhanh chóng lan ra toàn Beirut, khiến nhà cửa bị hư hại, cuốn phăng mọi thứ. Hình ảnh trên truyền thông địa phương cho thấy nhiều nhà cao tầng xung quanh hiện trường bị phá huỷ, cửa kính bị thổi văng. Một vùng thủ đô Beirut trông tan hoang như vừa trải qua một cuộc chiến tranh. Vài nhân chứng thậm chí nói rằng họ như vừa trải qua một vụ nổ bom nguyên tử. Viện Khoa học địa chất GFZ của Đức thì nói rằng vụ nổ khiến một số khu vực ở Trung Đông cũng cảm nhận được rung chấn do nó sức mạnh tương đương trận động đất 3,5 độ richter.

Theo lời kể của nhân chứng, ở cách xa hiện trường tới hơn

200km, người ta vẫn nghe thấy tiếng nổ lớn. Thống đốc Beirut Marwan Abboud cho biết, thiệt hại về người chỉ là con số thống kê ban đầu, chưa thể biết chính xác, còn thiệt hại về kinh tế thì khoảng 5 tỷ USD. Nguyên nhân vụ nổ được xác nhận là kho chứa ammonium nitrate phát nổ. Thủ tướng Lebanon Hassan Diab cho biết 2.750 tấn ammonium nitrate (thường dùng trong phân bón nông nghiệp) đã được lưu trữ trong nhiều năm tại một nhà kho ở cảng.

"Không thể chấp nhận rằng một lô hàng ammonium nitrate ước tính 2.750 tấn đã ở trong một nhà kho hơn 6 năm mà không có biện pháp phòng ngừa gây nguy hiểm cho sự an toàn của người dân. Những người chịu trách nhiệm cho thảm họa này sẽ phải trả giá", Thủ tướng Lebanon Hassan Diab nói.

Theo USA Today, số hoá chất nói trên được lưu trữ từ tháng 10-2013 khi một tàu chở hàng mang cờ Moldova có tên MV Rhosus chở hơn 2.750 tấn ammonium nitrate trên đường từ Gruzia tới Mozambique buộc phải cập cảng ở Beirut do hỏng động cơ. Chủ tàu sau đó tuyên bố phá sản, và con tàu bị "bỏ rơi", thủy thủ đoàn mắc kẹt trên con tàu nhiều tháng rông trước khi số hóa chất bị tịch thu và đưa lên bờ. Giới chức cảng đã nhiều lần phản ánh việc này lên chính quyền Beirut nhưng đều bị bỏ qua.

Xác thực về một bức ảnh lạ

Trong khi đó, tin từ hãng AP cho hay, từ cuối năm ngoái, nhiều đơn thư của người dân đã được gửi lên các cấp có thẩm quyền ở thủ đô Beirut và chính phủ, tố cáo các tệ nạn tham nhũng, lơ là nhiệm vụ ở cảng. Trước đó, Cục trưởng Hải quan Badri Daher còn xác nhận với kênh truyền hình LBC địa phương rằng, có 5 hoặc 6 đơn kiến nghị của ông và người tiền nhiệm cùng một nhóm các chuyên gia đã được gửi đi tới các cơ quan chức năng trong suốt 6 năm qua với yêu cầu là cơ quan tư pháp cho ý kiến để xử lý số hoá chất này. Tuy nhiên, không ai trả lời những đơn kiến nghị này. Cách đây 5 tháng, Cơ quan an ninh quốc gia đã mở cuộc điều tra và chỉ định một

Cảnh tượng ở Beirut sau vụ nổ. ảnh: AP

người có thẩm quyền của quốc gia cùng ban quản lý cảng có biện pháp để ngăn chặn nguy cơ xảy ra trường hợp khẩn cấp. Nhưng cũng không một động thái hay hành động nào được thực hiện sau cuộc điều tra này. Khi nghe báo cáo về vụ việc, Tổng thống Lebanon Michel Aoun Naim đã rất tức giận và yêu cầu tổ chức một cuộc điều tra khẩn cấp về vụ việc, đồng thời tuyên bố nghiêm trị những người chịu trách nhiệm về vụ nổ. Sau cuộc họp khẩn nội các hôm 5-8, cơ quan điều tra cũng đã ra lệnh quản thúc một số quan chức quản lý cảng và giới chức chính quyền thủ đô Beirut từ năm 2014.

Hiện nay, cuộc điều tra về vụ nổ ở Beirut đang tập trung vào cách mà 2.750 tấn ammonium nitrate gây nổ cao và lý do tại sao không có biện pháp gì được thực hiện về số hoá chất này. Bên cạnh đó, cơ quan điều tra cũng đang xác minh về một bức ảnh lạ được đăng tải trên các trang xã hội vào cuối ngày 5-8, trong đó cho thấy có công nhân đang hàn một cánh cửa kho bên cạnh chỗ chứa khối hoá chất khổng lồ ammonium nitrate. Điều đáng chú ý là cánh cửa và cửa sổ nhà kho trong ảnh trùng khớp với hình ảnh và video của nhà kho nơi xảy ra vụ nổ. Một quan chức Lebanon cho biết, chưa chứng minh được tính xác thực của bức ảnh. Tuy nhiên, một tia lửa từ dụng cụ hàn dù không thể khiến ammonium nitrate phát nổ, nhưng nó có thể đốt cháy các vật liệu khác và tăng nhiệt độ đủ cao để có thể tạo ra vụ nổ lớn.

Hình ảnh đám mây nấm xuất hiện ở Beirut sau vụ nổ. ảnh: ITN

Ammonium nitrate được sử dụng trong sản xuất thuốc nổ và cũng là một thành phần trong sản xuất phân bón. Hoá chất này từng bị đổ lỗi cho các vụ tai nạn công nghiệp lớn trong quá khứ, bao gồm thảm họa năm 1947, trong đó một lô hàng 2.300 tấn hợp chất phát nổ ở Texas (Mỹ), giết chết hàng trăm người. Ammonium nitrate cũng là một thành phần chính trong một quả bom đã phá hủy tòa nhà liên bang ở Oklahoma vào năm 1995.

Nghi vấn cột khói màu vàng

Mặc dù đánh giá ban đầu của các nhà chức trách là vụ nổ kinh hoàng này có khả năng là một vụ tai nạn thương tâm, các nguồn tin tình báo vẫn nói với

Fox News rằng họ không loại trừ nguy cơ khủng bố hoặc một hành vi phá hoại. Tony May, cựu điều tra viên, chuyên gia về chất nổ của Cục Rượu, thuốc lá và vũ khí Mỹ nhận định, video về vụ nổ ở Beirut cung cấp manh mối quan trọng về nguyên nhân vụ việc.

"Tôi đã thực hiện rất nhiều cuộc điều tra tai nạn với chính phủ, cả trong nước và quốc tế. Tôi thấy rằng ở đây, một lượng lớn chất nổ hoặc vật liệu năng lượng được lưu trữ trong một tòa nhà có nguy cơ bắt lửa và lửa truyền đến chất nổ, gây ra tai nạn", Tony May nói. Chuyên gia này cũng cho biết, ông không thấy có khói vàng trong video quay về vụ nổ. Khi làm việc ở Baghdad, dấu hiệu để ông nhận biết chất nổ ammonium nitrate là một đám khói màu vàng. "Đám khói màu hồng hoặc đỏ được nhìn thấy trong video cho thấy không phù hợp với ammonium nitrate", Tony May lý giải nhưng vẫn nhấn mạnh rằng, điều này không nhất thiết có nghĩa là ammonium nitrate không liên quan.

Từ Washington Post lại dẫn lời Jeffrey Lewis, chuyên gia kiểm soát vũ khí tại Viện Nghiên cứu Quốc tế Middlebury ở Mỹ cho biết, đây chỉ là một vụ nổ thông thường. Về quả cầu màu trắng này, Brian Castner, cựu kỹ thuật

viên chuyên về bom của Tổ chức Ân xá Quốc tế, sau đó đã tái khẳng định quan điểm giống như Lewis rằng các quả cầu sáng xung kích tương tự có thể được nhìn thấy khi vụ nổ xảy ra trong môi trường ẩm ướt. Các nghi vấn về việc Israel đứng đằng sau vụ việc cũng được chính quyền Tel Aviv bác bỏ.

Hiện, Hội đồng Quốc phòng Tối cao Lebanon cùng ngày đã ban bố tình trạng khẩn cấp trong vòng hai tuần tại thủ đô cũng như chuyển giao trách nhiệm đảm bảo an ninh cho giới chức quân đội. Một cuộc điều tra hiện đang được tiến hành để làm rõ người chịu trách nhiệm cho thảm kịch.

Tại Lebanon, các chính trị gia đang yêu cầu tổ chức một cuộc điều tra tự pháp minh bạch với sự tham gia của các chuyên gia quốc tế để xác định nguyên nhân của vụ nổ.

"Chúng tôi kêu gọi nhà nước, với tất cả các tổ chức, Tổng thống và Thủ tướng, chính phủ mở một cuộc điều tra tự pháp minh bạch, không trốn tránh sự thật. Để người Lebanon đạt được một cuộc điều tra minh bạch ở cấp độ này, cần phải có sự tham gia của quốc tế, các chuyên gia quốc tế và các ủy ban chuyên môn có khả năng phơi bày sự thật và đạt được công lý cho Beirut và người dân", đơn kiến nghị của các nghị sĩ này có ghi. ■

Một bệnh viện bị thiệt hại sau vụ nổ ở Beirut.

Chủ "bát họ" bỏ trốn, trăm người trắng tay

ĐINH HIỀN

Tiền "biến mất" trong đêm

Được biết, mọi chuyện đều bắt nguồn từ những bát họ - một hình thức huy động vốn tự phát của người dân địa phương tự chơi với nhau. Ban đầu, việc góp họ xuất hiện vì nhu cầu cần một khoản tiền lớn, cùng nhau tiết kiệm để phát triển kinh tế. Nhưng thời gian gần đây, loại hình này bắt đầu biến tướng thành các nhóm có quy mô lớn và có lãi suất cho người tham gia chơi nên đã thu hút hàng trăm người, không chỉ tại xã An Thắng.

Người dân nơi đây cho biết, trên địa bàn xã An Thắng có khoảng 4-5 người đứng ra làm chủ họ (người cầm tiền). Mỗi người phụ trách thu họ, ghi chép cho hàng chục bát họ khác nhau với số tiền thu về lên tới hàng trăm triệu mỗi tháng. Người chơi sẽ thu được tiền lãi thông qua hình thức đấu giá bát họ, ai muốn lấy tiền sớm để làm ăn, đầu tư sẽ phải đấu giá để được lấy trước.

Với hình thức có lãi suất, nhiều người đã dốc hết vốn liếng trong nhà để tham gia. Thậm chí có người phải vận động con cháu cùng chơi, rút tiền trong ngân hàng hoặc vay vốn của anh em họ hàng lãi suất thấp để có tiền đóng vào các bát họ.

Hình thức hoạt động góp họ này cứ thế kéo dài trong nhiều năm, cho đến khi xảy ra vụ việc một chủ họ là bà Hoàng Thị Phượng cùng toàn bộ người thân trong gia đình biến mất trong đêm, cùng toàn bộ số tiền của hàng trăm

Những ngày qua, hàng trăm người dân tại thôn Bách Phương (xã An Thắng, huyện An Lão, Hải Phòng) như ngòi trên đống lửa bởi họ đang đứng trước nguy cơ mất tiền, người ít cũng 200 triệu, người nhiều thì lên đến hàng tỷ vì tham gia "chơi họ" nhưng hiện "chủ họ" cùng một số người chơi lấy tiền trước đều biến mất. Đáng nói đối với nhiều người, đây là toàn bộ số tiền họ dành dụm được trong hàng chục năm, tiền dưỡng già hay tiền để dành cho con đi học. Sự việc khiến những người chơi còn lại của thôn Bách Phương 3 và 4 nhón nhào, lo sợ.

hộ dân vào đêm ngày 9-7.

Người dân địa phương cho biết, giống như các chủ họ khác tại xã An Thắng, bà Phượng là một chủ họ được người dân cho rằng là có uy tín trong nhiều năm. Trong những năm đầu mời chào

Nhà của bà Hoàng Thị Phượng khóa cửa gần 1 tháng nay.

mọi người tham gia góp họ, bà Phượng còn mang tiền đến tận nhà người chơi trả khi đến lượt lấy, mọi thứ đóng tiền, trả tiền đều rất công khai sòng phẳng khiến nhiều người rất tin tưởng. Điều đó đã khiến ngày càng

có nhiều người tham gia các bát họ mà bà Phượng mở ra, có những người huy động tiền của cả nhà tham gia đến hơn chục bát họ.

Tuy nhiên, từ tháng 5-2020, bà Phượng có biểu hiện chậm trả tiền cho người đến lượt lấy hoặc mượn lại tiền của người bốc nên người dân bắt đầu nghi ngờ. Đến giữa tháng 6-2020, đến kỳ hạn nhưng người bốc họ không trả tiền nên rất bức xúc và tập trung tại nhà bà Phượng, yêu cầu làm rõ. Tại cuộc họp, bà Phượng giải thích do một số người bốc nhiều bát họ nhưng không có khả năng chi trả nên bà Phượng không có tiền trả cho người mới bốc họ trong tháng. Bà này cũng hứa hẹn về việc sẽ thanh toán sau khi đòi được tiền từ những người lấy họ trước. Tuy nhiên chưa đến ngày hẹn, bà Phượng cùng gia đình 4 người đã bỏ

Bà Khởi và bà Lan đều là nông dân.

trốn khỏi địa phương.

Trăm người trắng tay

Để làm rõ sự việc, phóng viên đã tìm đến căn nhà của bà Hoàng Thị Phượng tại thôn Bách Phương 3, ngôi nhà nằm sâu bên trong một con ngõ nhỏ hiện đang đóng cửa kín mít như đã bỏ hoang từ lâu với những vết màu loang lổ do người đòi nợ dùng sơn xịt lên nhà. Qua trao đổi, hàng xóm của bà Phượng cho biết, sau khi gia đình bà này bỏ đi đã có nhiều người đến tìm và chửi bới ầm ĩ tại đây và đòi siết đồ đạc.

"Nhiều người cũng tìm đến nhưng không làm gì được, căn nhà này thì đứng tên người khác, bên trong cũng chẳng có đồ đạc, tài sản gì để siết nợ. Một số người không phải người địa phương mà đến từ các xã khác trên địa bàn huyện An Lão. Có người còn tham gia góp họ lên đến 4-5 tỷ đồng nên giờ trắng tay", hàng xóm của bà Phượng cho biết.

Ngoài những người chơi lớn, người dân tại thôn Bách Phương với các ngành nghề chủ yếu là làm nông, chạy chợ thì với số tiền vài trăm triệu góp họ bị mất cũng đủ khiến họ khốn đốn.

Là một trong những người trắng tay vì tham gia góp "họ", bà Vũ Thị Lan (61 tuổi, thôn Bách Phương 3) đã góp toàn bộ số tiền mình tích góp được trong nhiều năm qua cho bà Phượng. Với 11 "bát họ" tham gia từ năm 2017, sau hơn 2 năm chờ đợi, khi bà Lan chuẩn bị lấy được hơn 200 triệu đồng thì chủ họ biến mất. Biết tin bà Phượng bỏ trốn khỏi địa phương, bà Lan thần thờ mất mấy ngày, bởi bao dự định của bà với món tiền sắp lấy đã tan thành mây khói.

Còn với chị Bùi Thị Khởi, số tiền tham gia 2 bát họ trong nhiều năm qua dự định sẽ được dùng để đầu tư xin việc cho các con sau này. Hai đứa con của chị Khởi, một đang học đại học, một mới chỉ bước vào cấp ba, số tiền làm nông chất chiu mỗi

Thượng tá Nguyễn Đức Yên.

Thượng tá Nguyễn Đức Yên, Phó trưởng Công an huyện An Lão cho biết, sau khi nhận thông tin về vụ việc, Công an huyện đã cho cán bộ điều tra xác minh và mời những người có đơn lên làm việc để nắm bắt rõ nội dung. Đơn vị yêu cầu cán bộ điều tra thụ lý hồ sơ, nếu có dấu hiệu hình sự sẽ xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Bà Trưa lo lắng về số tiền dưỡng già của mình sẽ mất trắng.

tháng của chị hầu hết dùng để chu cấp cho các con ăn học và một phần được đem đi góp họ mỗi tháng. Chị nói, do muốn có một khoản kha khá để sau này con lớn ra trường cũng có vốn để trả khoản vay nợ ngân hàng cho con đi học. Để có tiền đóng, trong hơn 2 năm qua, chị Khởi phải làm việc cật lực, chân lấm tay bùn, làm thêm rất nhiều công việc sau buổi đồng áng để kiếm tiền. "Với số thứ tự 16/18, khi bát họ mới trả đến người thứ 15 thì bà Phượng biến mất, không trả tiền. Nếu đến lượt thì tôi sẽ lấy được 225 triệu đồng, đủ để trả tiền nợ sinh viên của cháu và có một khoản dư ra làm vốn cho con sau này",

chị Khởi đau xót nói.

"Nhiều người vẫn còn cơ hội tích góp từ đầu nhưng toàn bộ 500 triệu dưỡng già của vợ chồng tôi cũng đều đổ vào đó hết", bà Bùi Thị Trưa (84 tuổi) - một nạn nhân khác của vụ việc bức xúc. Bà Trưa cho biết, số tiền dưỡng già này được hai ông bà chất chiu từng đồng suốt hàng chục năm qua rồi gửi góp vào ngân hàng để lấy lãi. Khi hình thức góp họ đang ở cao trào với nhiều lời mời mọc từ các chủ họ, vợ chồng bà Trưa đã quyết định rút tiền trong ngân hàng ra để tham gia vào 10 bát họ gồm 9 bát 2 triệu/tháng và 1 bát 5 triệu/tháng.

Như vậy, mỗi tháng bà

Trưa sẽ phải đóng 23 triệu tiền họ cho bà Phượng với mong muốn khi rút tiền, sẽ có một khoản lớn để hỗ trợ con cháu trong nhà và gửi lại tiền dưỡng già vào ngân hàng. Nhưng giống như bao nhiều người khác là người đứng ở vị trí lấy tiền gần cuối cùng, khi chỉ còn hơn một tháng nữa là đến lượt nhận tiền thì bà Trưa nghe được thông tin bà Phượng đã bỏ trốn.

"Ông nhà tôi đang đi thăm con nên không biết sự việc. Nếu ông ấy biết, tôi sợ ông ấy không chịu nổi mất vì bị huyết áp cao. Giờ tôi chỉ mong cô Phượng về để đòi hết nợ của người khác rồi trả tiền cho chúng tôi. Những người bốc họ sau này đều khó khăn lắm mới có tiền tham gia góp họ mà giờ lại bị lừa như thế", bà Trưa buồn rầu nói.

Liên quan đến vụ việc này, lãnh đạo UBND xã An Thắng cho biết đã nắm được vụ việc bà Hoàng Thị Phượng bỏ trốn cùng số tiền hụi rất lớn của người dân. Từ trước khi bà Phượng bỏ trốn, đã có nhiều mâu thuẫn giữa bà này và người chơi hụi trong và ngoài xã. Tuy nhiên người dân có liên quan đến vụ việc không trình báo chính quyền địa phương để cơ quan chức năng vào cuộc giải quyết.

Sau đó xã cũng nhận được đơn của hơn 100 người dân địa phương trình báo về việc bà Phượng lừa đảo số tiền lớn từ hình thức chơi họ góp với hơn 300 bát họ, mỗi bát có từ 25-30 người chơi. Ngoài ra trong đơn trình báo cũng nói đến những người chơi lớn, tham gia nhiều bát họ và đã lấy sớm số tiền lên tới hàng chục tỷ. Một số người đã rời khỏi địa phương cùng ngày với bà Phượng.

Hiện toàn bộ đơn trình báo được Công an xã tiếp nhận, báo cáo lên Công an huyện An Lão để vào cuộc điều tra. Cùng với đó, xã cắt cử cán bộ thường xuyên nắm tình hình, động viên người dân để tránh xảy ra mâu thuẫn, mất an ninh trật tự. ■

Cảnh sát ập vào giải cứu gia đình tỷ phú He Xiangjian. Ảnh: Daily Mail

Chặn đứng vụ bắt cóc tỷ phú giàu thứ 6 Trung Quốc

TRƯỜNG VÂN

Doanh nhân Hà Hường Kiệt (He Xiangjian) là nhà sáng lập Midea Group, tập đoàn thiết bị gia dụng nổi tiếng thế giới. Ông là người giàu thứ sáu tại Trung Quốc. Truyền thông Trung Quốc đang xôn xao với vụ tỷ phú Hà Hường Kiệt bị bắt cóc tại nhà riêng ở Phật Sơn, tỉnh Quảng Đông mới đây.

Vụ việc gây chấn động

Một buổi cuối tháng 6, cảnh sát địa phương nhận được tin báo có người đột nhập vào căn hộ tại khu dân cư cao cấp Royal Orchid International Golf Villa của Midea Group, nơi tỷ phú 78 tuổi sinh sống. Nhóm tội phạm mang theo chất nổ và bắt cóc ông Hà. Con trai duy nhất của tỷ phú Hà là Hà Kiếm Phong - 55 tuổi, một giám đốc của Midea Group - đã bơi qua con sông gần nhà để báo cảnh sát. Các nghi phạm đã bị bắt giữ ngay sau đó. Nhà chức trách khẳng định tỷ phú Hà đã an toàn.

Vụ việc đã gây chấn động dư luận Trung Quốc đồng thời khiến hàng xóm của tỉ

phụ người Trung Quốc vô cùng bàng hoàng. "Tôi bị sốc bởi khu này có an ninh rất chặt. Chúng tôi phải nhờ gia chủ đón vào hoặc gia chủ báo với an ninh trước. Tất cả khách bên ngoài vào phải trình giấy tờ tùy thân khi muốn vào khu này", Vera Huang - một người môi giới bất động sản hoạt động chủ yếu ở khu vực Royal Orchid International Golf Villa, nơi có biệt thự của tỉ phú Hà Hường Kiệt, cho hay.

Theo Vera Huang, khu này là một trong những khu dân cư sang trọng bậc nhất ở quận Thuận Đức, thành phố Phật Sơn, nơi có hơn 200 biệt thự và nhà liền kề cũng như một số tòa nhà chung cư thấp tầng. Khu nhà ở cao cấp này được phát triển cách đây hơn 1 thập kỷ cũng bao gồm 1 sân golf 18 lỗ và trung tâm thể thao được tập đoàn Midea Group - đầu tư phát triển. An ninh của dự án hạng sang này được đảm bảo 24/24 tại cổng ra vào, mỗi khu biệt thự và căn hộ có các điểm kiểm tra an ninh riêng có nhân viên an ninh tuần tra liên tục. "Ví dụ, cư dân trong khu chung cư không thể vào khu biệt thự. Với chúng tôi càng khó để vào kể cả khi đã làm việc nhiều năm liên quan tới khu vực này" - Huang cho biết.

Liên quan tới vụ bắt cóc, không chế tỉ phú 77 tuổi, 5 nghi phạm bị cảnh sát bắt giữ vào khoảng 5 giờ sáng hôm sau, sau gần 12 tiếng kể từ khi được báo cáo về vụ việc. Jun - một cư dân sống gần khu dân cư này và có bạn bè là cư dân Royal Orchid vô cùng sửng sốt: "Tôi vô cùng bất ngờ khi điều này xảy ra với nhà của ông Hà khi có nhân viên an ninh riêng 24/24. Nhân viên bảo vệ cho toàn bộ khu dân cư này luôn hỏi là bạn đi đâu và đôi khi

Ông He Xiangjian (trái) - nhà sáng lập Midea và con trai He Jianfeng (phải) hiện là Giám đốc của Midea Group.

yêu cầu chủ nhà xác nhận trước khi để bạn đi vào trong". "Tôi có chút sợ hãi, tôi đã luôn nghĩ là khu này có an ninh tốt hơn so với các khu dân cư khác" - một cư dân Royal Orchid giấu tên chia sẻ. Theo Bưu điện Hoa Nam buổi sáng, hầu hết các căn hộ và đặc biệt là các biệt thự lớn và nhà liền kề của dự án này đều được mua để sinh sống và có người sống. Theo đại diện công ty bất động sản, hầu hết chủ hộ tại đây là doanh nhân tại Quảng Châu. Hiện tại, chỉ còn 2 căn hộ tại Royal Orchid đang được rao bán trên thị trường, cùng vài căn hộ khác đang cho thuê. Một căn nhà 2 tầng diện tích 190 mét vuông kèm 150 mét đất vườn hiện có giá khoảng 6,5 triệu Nhân Dân Tệ (hơn 21 tỉ đồng).

Tỷ phú kín tiếng

Dù các điều tra viên không cung cấp thêm thông tin song phi vụ bất cóc kịch tính vẫn là tiêu điểm đối với dư luận Trung Quốc, theo South China Morning Post. "Thay vì chọn một doanh nghiệp kiếm được lợi nhuận, tôi sẽ chọn người mang lại tài năng phù hợp cho công ty", phát biểu vắn vẹn và chặc chẽ của ông Hà được đăng tải trên trang web của Midea này là những gì số đông biết tới ông trong nhiều năm qua. Thế nhưng sự kín kẽ của ông chủ Midea đã không thể bảo toàn sau vụ bất cóc gây chú ý. Ông Hà ẩn mình hơn so với các tỷ phú khác, không nổi như Jack Ma của Tập đoàn Alibaba hay Pony Ma - người sáng lập Tencent Holding.

Sau sự kiện hi hữu này, nhiều người bạn của ông Hà thay nhau chia sẻ những câu chuyện về vị tỷ phú cùng đế chế Midea - một trong những tập đoàn sản xuất đồ gia dụng lớn nhất thế giới, hiện được niêm yết tại Thâm Quyển với giá trị thị trường 419 tỷ nhân dân tệ (khoảng 59 tỷ USD). Theo một tiết lộ, ông Hà nghỉ học sau khi tốt nghiệp tiểu học và làm việc trong các nhà máy và trang trại. Trong lúc

vật lộn để kiếm tiền tại Phật Sơn, ông đã nảy ra ý tưởng để bắt đầu một dây chuyền sản xuất nhỏ. Cơ sở của ông ban đầu chỉ có 23 công nhân. Để tiết kiệm chi phí, ông chỉ uống nước đường cho bữa sáng và ngủ tại nhà ga khi đi công tác. Ông đã thử nghiệm sản xuất nhiều sản phẩm khác nhau, từ ống thủy tinh, phụ

Trong vòng 15 năm sau đó, đế chế đồ gia dụng Midea ngày một mở rộng. Đã rời khỏi vị trí chủ tịch vào năm 2012 nhưng tỷ phú 78 tuổi này vẫn là cổ đông lớn nhất và có tiếng nói quyết định với hoạt động hàng ngày của tập đoàn. Midea Group hiện có hơn 200 công ty con, bao gồm hãng chế tạo robot Kuka

hữu khối tài sản 24,8 tỷ USD. Còn Bloomberg Billionaire Index xác định ông Hà đang có trong tay 23,7 tỷ USD. Bất chấp tình hình khó khăn của nền kinh tế Trung Quốc nói chung và ngành thiết bị điện gia dụng nói riêng, ông Hà là một trong số ít các tỷ phú Trung Quốc chứng kiến tài sản gia tăng khi dịch COVID-19 bùng phát từ thành phố Vũ Hán, tỉnh Hồ Bắc rồi lan rộng khắp thế giới. Hồi tháng 1, doanh nghiệp của ông đã có nhiều đóng góp trong công tác phòng chống dịch như tặng điều hòa không khí, bình nước nóng, máy giặt, máy sấy cho các bệnh viện tại tâm dịch Vũ Hán.

"Ông trùm" Hà Hưởng Kiện làm nên đế chế Midea nhờ phong cách quản lý chuyên nghiệp và thái độ trọng dụng nhân tài trong kỹ nguyên công nghệ, theo lời giới phân tích.

"Từ 20 năm trước, Midea bắt đầu chuyên môn hoá để phát triển thành một doanh nghiệp có quy mô lớn", Walter Woo, nhà phân tích tại CMB International Securities cho biết.

Theo một quan chức nhà nước, ông Hà Hưởng Kiện khác biệt so với thể hệ doanh nhân "đời đầu" của Trung Quốc: "Tôi từng nghĩ ông Hà là một doanh nhân điển hình, thiếu đi tầm nhìn toàn cầu trong việc kinh doanh. Tôi đã lầm. Ông Hà có tư duy vô cùng cởi mở". Theo South China Morning Post, Midea, tập đoàn sản xuất đồ gia dụng từng nhiều lần lọt vào danh sách top 500 Fortune, có tổng doanh thu khoảng 40 tỷ USD với quy mô hơn 150.000 nhân viên trên toàn cầu. Sự thành công của Midea thu hút nhiều cổ đông trong và ngoài nước, bao gồm Hội đồng Đầu tư Kế hoạch Hưu trí Canada. Năm 2008, Midea đã thuê nữ diễn viên huyền thoại của Trung Quốc là Củng Lợi làm đại sứ thương hiệu cùng với một quảng cáo nổi tiếng được phát sóng trên kênh truyền hình quốc gia. ■

Sân golf của tỷ phú họ Hà - Ảnh: Forbes

Bộ sưu tập siêu xe và phi cơ riêng của gia tộc họ Hà - Ảnh: Forbes

kiện xe hơi và máy phát điện trước khi nắm bắt xu hướng sản xuất quạt điện vào cuối những năm 1970. Năm 1981, ông đặt tên cho nhà máy sản xuất quạt của mình là Midea và phát triển mô hình hoàn toàn bằng nhựa vào năm 1984. Thời điểm ấy, rất nhiều người dùng sản phẩm này làm quà tặng cho người thân. Năm 1988 là bước đột phá của Midea khi hãng giành được quyền xuất khẩu điều hòa không khí sang thị trường nước ngoài và đạt sản lượng trị giá 120 triệu nhân tệ.

có trụ sở tại Đức. Con trai ông đang giữ chức giám đốc của Midea Group và Midea Real Holding.

Có tầm nhìn xa

Theo bảng xếp hạng những người giàu nhất thế giới năm 2020 của tạp chí Hồ Nhuận, ông Hà Hưởng Kiện đứng thứ 41 trong danh sách với khối tài sản ước tính khoảng 25 tỷ USD. Tạp chí Forbes trước đó cũng vinh danh ông là người giàu thứ sáu tại Trung Quốc. Forbes xác định tính đến ngày 15-6-2020, ông Hà Hưởng Kiện sở

Chuyện nghề của một cựu lính hình sự

XUÂN MAI

1 Cho tới bây giờ, Thượng tá Hoàn vẫn nhớ câu chuyện đã cách đây nhiều năm, khi còn là Phó trưởng Công an huyện, Thủ trưởng Cơ quan CSĐT Công an huyện Thanh Hà (Hải Dương). Buổi sáng hôm đó, đơn vị vừa giao ban thì có một người phụ nữ trung tuổi, hốt hải tìm đến báo tin việc con gái bà là Nguyễn Thị P bị mất tích... Công an huyện Thanh Hà phối hợp với Phòng Cảnh sát hình sự Công an tỉnh Hải Dương và Cục Cảnh sát hình sự, Bộ Công an đã tiến hành các biện pháp nghiệp vụ để truy tìm tung tích nạn nhân nhưng không có kết quả.

Với một người mẹ, có nỗi đau nào bằng việc mất con, người đàn bà ấy cũng vậy... Trong một niềm hy vọng mơ hồ, bà đã nhiều lần tìm đến gặp

Trong căn phòng làm việc của Thượng tá Lê Minh Hoàn, Trưởng phòng Tham mưu Công an tỉnh Hải Dương, ngoài những tám huân, huy chương, bằng khen..., còn có một bức tranh thơm mùi giấy mới. Phía sau bức tranh dung dị đó là câu chuyện cảm động, chứa đầy lòng trắc ẩn của một cán bộ Công an tận tâm với nghề.

gỡ người bạn học của con gái, kẻ mà bà cho rằng có liên quan đến việc con bà mất tích để van xin, những mong tìm lại con. Song chẳng những không nhận được sự cảm thông, chia sẻ mà bà còn bị xúc phạm bị đuổi ra khỏi nhà. Có lẽ cũng vì thế mà bà tìm đến Công an huyện

Thượng tá Lê Minh Hoàn.

Thanh Hà, với nghi vấn con bà bị lừa bán ra nước ngoài.

Thượng tá Lê Minh Hoàn nhớ lại có lúc vì quá đau lòng, bà đã có những lời nói nặng nề, trách móc, cho rằng lực lượng Công an chưa nhiệt tình nên để kẻ bán con bà vẫn sống nhởn nhơ ngoài vòng pháp luật.

Những lần như vậy, Thượng tá Lê Minh Hoàn đều kiên trì giải thích rồi lắng nghe tâm tư và chia sẻ của bà, dù không ít lần phải nghe những lời trách móc; những cuộc gọi bất kể ngày, đêm. Hôm ấy, anh vừa nghỉ trưa thì nhận được cuộc gọi từ số điện thoại của người mẹ. Nhưng khi nhắc máy, bên kia lại là giọng nói một người đàn ông cho biết rằng người chủ của số điện thoại gặp tai nạn. Người đàn ông cho biết, khi kiểm tra trong nhật ký cuộc gọi, họ phát hiện cuộc gọi gần đây nhất là cho anh nên đã liên hệ. Khi nghe tin, Thượng tá Lê Minh Hoàn cùng đồng đội đã có mặt tại hiện trường, kịp thời đưa người phụ nữ vào bệnh viện cấp cứu. Nhìn bà mẹ ấy thiêm thiếp bên giường bệnh mà miệng vẫn không ngừng nhắc đến cô con gái mất tích.

Vào đúng thời điểm đó, nạn nhân P đã liên lạc với một người thân trong gia đình. Sau khi nhận được thông tin trên, anh đã phối hợp với cán bộ Cục Cảnh sát hình sự Bộ Công an và Phòng Cảnh sát hình sự Công

Thượng tá Lê Minh Hoàn trao đổi thông tin với cán bộ đơn vị nghiệp vụ.

an TP Hải Dương, hướng dẫn cho cô gái cách nhận biết các địa điểm ở Trung Quốc; rồi sau đó là một hành trình giải cứu gian nan, đưa nạn nhân trở về nước. Thượng tá Lê Minh Hoàn là người trực tiếp đến các khâu đón cô gái rồi đưa về nhà rồi cùng vợ chăm sóc, bồi vào thời điểm đó, nếu chỉ lộ thông tin cô gái đã được giải cứu, các đối tượng sẽ lập tức bỏ trốn khỏi địa bàn. Sau đó, anh cùng đồng đội gấp rút củng cố hồ sơ, bắt giữ 3 đối tượng trong vụ án.

Niềm vui của anh và đồng đội là mỗi ngày được chứng kiến những bước đi vững chãi và thành công của cô gái đó. P hiện đang là sinh viên của một trường đại học trên địa bàn Hà Nội, trải qua những thăng trầm của đời người, cô đã tự tin đứng vững và đang tìm lại cuộc sống mới...Câu chuyện cảm động của Thượng tá Lê Minh Hoàn đã được một người họa sỹ ghi lại vào một bức tranh.

2. Trong quãng thời gian làm việc tại Công an huyện Thanh Hà, còn có một kỷ niệm mà Thượng tá Lê Minh Hoàn vẫn nhớ mãi. Đó lần giải cứu một nạn nhân do nghi ngờ là đối tượng bắt cóc trẻ em, bị một số trường hợp quá khích kích động, hô hào người dân bắt giữ và đánh đập...Hôm đó, khi anh và đồng đội có mặt tại hiện trường thì có khoảng gần 1.000 người dân đang vây quanh nhà chị Quyên chủ bối, đôi xông vào đánh nhóm người của anh Trịnh Mạnh Hải (37 tuổi, có HKTT tại xã La Hiên, Võ Nhai, Thái Nguyên), Giám đốc kinh doanh của Công ty sản xuất thức ăn

Với những kết quả, thành tích đã đạt được, Thượng tá Lê Minh Hoàn đã 6 lần được Bộ trưởng Bộ Công an tặng bằng khen, 5 lần được Chủ tịch UBND tỉnh tặng bằng khen đột xuất về công tác phòng, chống tội phạm. Từ 2015 đến nay, 5 năm liền đạt danh hiệu Chiến sỹ thi đua cơ sở; năm 2017 đạt danh hiệu Chiến sỹ thi đua toàn lực lượng. Đơn vị Công an huyện Thanh Hà khi anh làm Phó trưởng Công an huyện từ năm 2015 đạt đơn vị tiên tiến; năm 2016, 2017, 2018 đạt đơn vị Quyết thắng; năm 2017 được tặng cờ thi đua của UBND tỉnh, năm 2018 đạt cờ thi đua của Bộ Công an. Phòng Tham mưu năm 2019 đạt Đơn vị quyết thắng.

chăn nuôi DANBREDS ở Tân Trường, Cẩm Giàng); đồng thời không cho lực lượng Công an đưa nhóm người của công ty về UBND xã Hồng Lạc, huyện Thanh Hà để giải quyết sự việc. Trong tình huống đòi hỏi việc phản ứng mau, lẹ của người chỉ huy, Thượng tá Lê Minh Hoàn và đồng đội đã có những quyết định đúng đắn, góp phần giải quyết ổn thỏa tình hình, đảm bảo an toàn cho nạn nhân. Cùng với việc kiên trì thuyết phục, Công an huyện Thanh Hà đã cùng với người có uy tín vận động giải tán đám đông. Đến khoảng 1h30' sáng ngày 21-7-2017, sự việc cơ bản đã được giải quyết; đưa được nhóm người của anh Hải rời khỏi đám đông về Công an huyện an toàn; đồng thời làm rõ hành vi phạm tội của các đối tượng có liên quan.

Trong thời gian phụ trách công tác điều tra tội phạm ở huyện Thanh Hà, anh đã chỉ đạo điều tra, làm rõ 80% các vụ án hình sự nói chung, 100% án rất nghiêm trọng và đặc biệt nghiêm trọng (trong đó có 11 vụ giết người, giết cướp tài sản). Nhiều vụ án, anh trực tiếp có

nguồn tin phát hiện ra đầu mối để khám phá án. Các chỉ tiêu thi đua của lực lượng CSĐT Công an huyện Thanh Hà vào thời điểm đó đều đạt và vượt trong đó có nhiều chỉ tiêu đạt rất cao. Điển hình bắt tội phạm ma túy năm 2017 gấp 10 lần chỉ tiêu; các băng nhóm cướp, cưỡng đoạt tài sản, bảo kê các bến bãi, nhà hàng; các nhóm trộm cắp, các đối tượng lợi dụng các bãi đê, khu vườn vải để tổ chức đánh bạc..., đều bị phát hiện và triệt phá ngay khi mới phát sinh.

Thượng tá Lê Minh Hoàn cho biết: Khi dự án xây dựng đường cao tốc Hà Nội - Hải Phòng đang triển khai, địa bàn huyện Thanh Hà có 8 km và 2 cây cầu đi qua. Lợi dụng tình hình trên, các đối tượng hình sự trên địa bàn đã móc nối với các đối tượng Hải Phòng hình thành các băng nhóm cướp, cưỡng đoạt tài sản, trộm cắp, gây thương tích, khủng bố tinh thần đối với các tổ chức, cá nhân tham gia dự án. Nhiều doanh nghiệp, kỹ sư, công nhân vì sợ hãi phải bỏ việc, đi nơi khác. Trước tình hình trên, từ cuối 2014 - 2015, anh đã chỉ đạo lập chuyên án đấu tranh bắt giữ

băng nhóm 8 đối tượng chuyên bảo kê, cưỡng đoạt tài sản và phá hàng chục vụ trộm cắp, gây thương tích, hủy hoại tài sản trên địa bàn các xã có đường cao tốc đi qua. Từ đó đã lập lại trật tự, tạo môi trường an toàn để các doanh nghiệp thi công, góp phần thúc đẩy công trình đúng tiến độ, hoàn thành vào năm 2016.

3. Tháng 11-2018, Thượng tá Lê Minh Hoàn được bổ nhiệm giữ chức vụ Trưởng phòng Tham mưu Công an tỉnh Hải Dương. Nhận nhiệm vụ mới, anh luôn nêu cao tinh thần, trách nhiệm; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đơn vị bám sát các yêu cầu, nhiệm vụ của Công an tỉnh để chủ động công tác tham mưu. Bản thân anh cũng đã chủ động trong công tác nắm tình hình, nghiên cứu tổng hợp, phân tích, đánh giá, dự báo tình hình, tham mưu đề ra chủ trương, biện pháp, đối sách giải quyết kịp thời các vấn đề phức tạp phát sinh, góp phần đảm bảo giữ vững ANTT trên địa bàn; Tham mưu xây dựng, triển khai kế hoạch phòng, chống khai thác cát, khoáng sản trái phép, bắt giữ và xử lý nghiêm các trường hợp khai thác cát trái phép, tình trạng khai thác cát trái phép trên địa bàn tỉnh đã bị chặn đứng; thực hiện công tác quản lý nhà nước về ANTT, Phòng Tham mưu Công an tỉnh đã đưa ra nhiều chương trình, kế hoạch, biện pháp mới và triển khai, đôn đốc thực hiện; chỉ đạo triển khai các chương trình, kế hoạch, phương án đảm bảo ANTT, hợp tác quốc tế. ■

Bắt kẻ vượt ngục, trốn truy nã từ Quảng Trị ra Hà Nội

Công an huyện Mỹ Đức (Hà Nội) vừa phối hợp với Công an huyện Vĩnh Linh (Quảng Trị) bắt giữ Nguyễn Hồng Hạnh (31 tuổi, trú xã Vạn Trạch, huyện Bố Trạch, Quảng Bình), là bị can truy nã về tội trộm cắp tài sản và trốn khỏi nơi giam giữ.

Trước đó, vào tháng 2-2020, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Vĩnh Linh đã ra quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can và bắt tạm giam đối với

Nguyễn Hồng Hạnh để điều tra về hành vi trộm cắp tài sản. Tuy nhiên, vào rạng sáng 10-5, bị can Hạnh đã cạy cửa ô thông gió nhà tạm giữ Công an huyện Vĩnh Linh và trốn khỏi nơi giam giữ. Ngày 11-5, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Vĩnh Linh đã khởi tố Nguyễn Hồng Hạnh về tội trốn khỏi nơi giam giữ và ra quyết định truy nã bị can trên phạm vi toàn quốc. Bị truy nã gắt gao, Hạnh đã bỏ trốn ra miền Bắc và liên tục di chuyển

đến nhiều địa phương. Ngày 2-8, công an phát hiện Hạnh đang lẩn trốn tại địa bàn thôn Mỹ Tiên (xã Bột Xuyên, huyện Mỹ Đức, Hà Nội). Công an huyện Mỹ Đức đã phối hợp với Công an huyện Vĩnh Linh tiến hành bao vây, bắt giữ bị can này. Ngay sau khi bị bắt giữ, Hạnh bị Công an huyện Vĩnh Linh di lý về để phục vụ công tác điều tra.

X.Q

Mở phòng tập MMA khá tốn kém nhưng thu nhập tương đối bấp bênh.

Sự phát triển nhanh chóng của thể loại võ tự do (MMA) không chỉ đặt nền móng cho sự ra đời của Liên đoàn Võ Việt Nam, mà còn tạo trào lưu đầu tư phòng tập, học viện võ thuật... nhằm định hướng, đào tạo nên võ sĩ chuyên nghiệp. Đứng đằng sau những "lò" luyện đó là thế giới của những võ sĩ, HLV và ông bầu - "promoter", một nghề nghiệp mới nhưng vẫn chưa được định hình rõ ràng ở Việt Nam.

MMA tăng lên theo thời gian, các phòng tập mới có thêm động lực duy trì và mở rộng quy mô. Nhưng trong bối cảnh việc kinh doanh phòng tập dần khởi sắc, giấc mơ trở thành những võ sĩ, HLV và promoter chuyên nghiệp lại gần như giậm chân tại chỗ.

Mất tiền, mất cả mạng

Trên thực tế, con đường trở thành triệu phú từ việc kinh doanh phòng tập và làm promoter của Dana White không hề đơn giản. Tương tự võ sĩ Rocky trong loạt phim

Kinh doanh võ thuật,

con đường không êm ái

ĐƠN CA

Những phòng tập không lãi

Ở tuổi 51, Dana White là nhân vật được mọi promoter nể trọng với tư cách ông bầu quyền lực nhất giới võ thuật. Ông là Chủ tịch Ultimate Fighting Championship (UFC), tổ chức lớn nhất điều hành các giải MMA ở quy mô quốc tế. White nắm mọi võ sĩ mạnh nhất thế giới trong lòng bàn tay, kiếm tiền từ những trận đấu họ đổ máu bất kể thắng thua. Nhờ đó mà ông tạo dựng được khối tài sản lên tới nửa tỷ USD chỉ sau 2 thập niên trong nghề.

Con đường đến với chiếc ghế Chủ tịch UFC của White cũng khiến mọi người nghĩ ai ai cũng có thể thành công khi làm promoter. Thời trẻ, ông từng tập quyền Anh nhưng chưa bao giờ lên chơi chuyên nghiệp. Đường học hành của White cũng không hề bằng phẳng, khi ông bỏ dở giảng đường đại học đến hai lần để kinh doanh phòng tập võ. Vì lý do đó, không ít người nung nấu trở thành một Dana

White phiên bản Việt Nam khi trào lưu MMA cuốn đến.

Bên cạnh việc trở thành promoter, ngành kinh doanh võ thuật còn chào đón những ai muốn theo đuổi con đường võ sĩ chuyên nghiệp như Nguyễn Trần Duy Nhất, làm HLV, hoặc mở phòng tập đào tạo võ sĩ.

Nhưng kiếm tiền từ võ thuật không dễ dàng như những trận cầu trăm triệu USD như Floyd Mayweather đấu Manny Pacquiao, hay lấp lánh hào quang như loạt phim Rocky của Sylvester Stallone. Theo đuổi lĩnh vực này cũng đồng nghĩa lao vào cuộc chơi mà phần lớn sẽ thua.

Đa số những người kinh doanh võ thuật thời buổi mới bắt đầu trào lưu đều gặp khó khăn. Số tiền họ thu về cũng chẳng bao nhiêu và rất khó có khả năng hồi vốn, bởi tiền đầu tư ban đầu lớn nhưng nguồn thu lại rất nhỏ giọt. Ở thời điểm đầu những năm 2000, các võ sư ở TP Hồ Chí Minh từng thú nhận chỉ có đam mê mới khiến họ mở phòng tập kinh doanh, bởi hàng tháng thu về vốn vẹn 7-

10 triệu đồng. Trừ đi chi phí thuê HLV, thuê mặt bằng, trả lãi ngân hàng... họ gần như không có lợi nhuận.

Phải đến khi MMA dần phát triển hơn, các phòng tập mới có thêm lợi nhuận nhờ nhập về và bán dụng cụ tập luyện cho học viên. Một bộ đồ hoàn chỉnh bao gồm găng, đệm bảo vệ hàm... tiêu tốn tổng cộng 4 triệu đồng. Cộng thêm tiền tập mỗi tháng khoảng 500.000-800.000 đồng và số người theo học

cùng tên, White từng có thời gian cho vay nặng lãi và xích mích với một vài băng nhóm ở cùng địa phương. Chúng đến tận nhà White gây sự, khiến ông phải trốn đi rồi đặt vé máy bay đến nơi khác gây dựng lại sự nghiệp từ đầu. Điều đó cho thấy kinh doanh võ thuật không hề đơn giản, và không phải ai giỏi võ cũng có thể làm được.

Nếu một người muốn trở thành võ sĩ chuyên nghiệp, anh ta cần tìm một promoter

Trước khi trở thành ông bầu quyền lực trong giới MMA, Dana White từng suýt mất mạng vì các băng nhóm cho vay lãi đòi "xử".

tốt cho mình để tiến thân trong tương lai, hoặc chí ít là có nguồn thu nhất định từ những lần thượng đài. Với những HLV, họ cần tích lũy thật nhiều kinh nghiệm thực tế từ những trận đấu chính thức, thế nên thông thường HLV sẽ là cựu võ sĩ đã giải nghệ và chuyển sang công tác huấn luyện. Còn những ai theo đuổi con đường của White, họ sẽ phải nắm rất rõ công việc phía sau hậu trường, bao gồm cả những thể lực ngầm.

Đi sai đường trên hành trình kinh doanh võ thuật có thể khiến một người mất cả sự nghiệp, thậm chí mạng sống. Tháng 7-2019, giới quyền Anh chứng kiến 2 cái chết liên tiếp của tay đấm Hugo Alfredo "Dinamita" Santillan và Maxim Dadashev trong vòng vài ngày. Họ ra đi theo cùng một kịch bản: Thượng đài đối đầu những đấu thủ nặng ký hơn, rồi gục ngã trên sàn đấu. Họ được đưa vào bệnh viện cấp cứu nhưng không qua khỏi vì tổn thương quá nặng ở vùng đầu.

Câu chuyện của hai tay đấm nói trên không quá hy hữu trong giới võ thuật chuyên nghiệp, khi luôn có những promoter sẵn sàng coi võ sĩ là con gà đẻ trứng vàng cho chúng. Santillan lẫn Dadashev sinh ra trong cảnh nghèo khó, thế nên họ chấp nhận chịu đấm từ những kẻ mạnh hơn mình để kiếm tiền nuôi gia đình. Ở thời điểm gục ngã, Santillan thượng đài đến 3 lần chỉ trong vòng nửa năm, vì phạm rõ ràng quy định đảm bảo an toàn với những tay đấm chuyên nghiệp.

Điều đáng lo nhất là những tay "cò" gắn mác promoter đó đang dần tìm đến Việt Nam thời gian gần đây. Phần lớn trong số này là người Thái Lan và thường tuyển mộ võ sĩ ở ạt rồi ném họ lên mọi sàn đấu có thể nhằm thu tiền về. Những "cò" này còn tạo thành một mạng lưới biến tướng theo mô hình đa cấp, qua đó khiến không ít phòng tập lẫn học viên tiền mất tật mang. Chỉ

Muốn giàu, thầy giáo phải có tiếng

Nếu là một HLV dạy MMA bình thường không có tên tuổi gì, bạn chỉ có thể nhận tiền thù lao từ phòng tập thuê mình với mức đãi ngộ rất hạn chế. Lý do bởi các cơ sở tập luyện bình thường sẽ thu học phí khá thấp, vào khoảng 200.000-300.000 đồng/tháng với các học viên, trừ đi tiền thuê HLV thì chủ phòng tập cũng không còn mấy tiền lãi. Vì thế một HLV muốn có thu nhập tốt thường là người từng thượng đài thi đấu chuyên nghiệp, sau đó trở lại các phòng tập huấn luyện cho học viên.

Với danh tiếng của một võ sĩ mạnh nhất nhì Việt Nam, Nguyễn Trần Duy Nhất lúc nào cũng đồng nghị học viên đến theo học dù lớp võ anh mở thu học phí không rẻ chút nào, khoảng 500.000-600.000 đồng/tháng. Tuy nhiên, nhiều người trong số họ thậm chí sẵn sàng bỏ tiền thuê thầy theo giờ (khoảng 200.000-300.000 đồng/giờ) nhằm được Duy Nhất và em trai anh, võ sĩ Nguyễn Trần Tự Do trực tiếp chỉ dạy từng động tác. Tính cả tiền dạy kèm, học phí mỗi tháng có thể lên đến vài ba triệu đồng với một học viên, phần lớn là học sinh, sinh viên.

Duy Nhất không tiết lộ chính thức về số tiền anh kiếm được nhờ dạy võ, nhưng dựa vào số học viên đến lớp thường xuyên (khoảng 90-100 người), có thể ước tính anh và em trai thu về 100-150 triệu đồng mỗi tháng. Số tiền này cao và an toàn hơn nhiều so với những lần thượng đài đầy rủi ro, nơi những võ sĩ phải chuẩn bị tinh thần để đổ máu, và có thể gặp thất bại. Nhưng trước khi trở thành "thầy" như Duy Nhất, họ dĩ nhiên phải tạo dựng tên tuổi.

Một võ sĩ thành công cần có promoter giỏi và tâm huyết.

có những ai đủ bản lĩnh, kiến thức và kinh nghiệm mới thoát khỏi cái bẫy đã giăng ra sẵn.

Chia sẻ từ những người thành công

Võ sĩ muay Thái Lê Hồng Nhựt là một trong số những nhân vật hiếm hoi đã tạo dựng danh tiếng và thu về tiền bạc nhờ võ thuật. Chia sẻ về con đường vươn đến vinh quang của mình, anh Nhựt khuyên các bạn trẻ cần chuẩn bị hai thứ khi muốn tiếp bước anh. Đầu tiên các bạn phải có đam mê, sau đó là tinh thần sẵn sàng đánh đổi rất nhiều thứ. Trở thành võ sĩ chuyên

ngiệp đồng nghĩa với việc phải rèn luyện không ngừng nghỉ, chịu đau đớn mỗi ngày và mất nhiều thứ khác nữa.

Trong trường hợp của Nhựt, anh đã khăn gói sang Thái Lan, đất nước sản sinh môn muay Thái, từ hơn 12 năm trước để có trải nghiệm thực sự với môn võ này. Anh từng lang bạt qua không ít lò võ, tạo dựng mối quan hệ với rất nhiều nhân vật để tìm được một cơ sở tốt giúp mình tiến xa trong tương lai. Không phải ai cũng kỳ công làm được điều ấy. Phần lớn những lính mới sẽ chọn một phòng tập thật khang trang, cơ sở vật chất tốt; trong khi

thực tế họ cần một HLV tốt và promoter giỏi.

Sau hơn một thập niên tự thân kiếm cơm trong giới muay Thái, Nhựt đã tạo cho mình một chỗ đứng nhất định trong giới những người kiếm tiền bằng kinh doanh võ thuật. Ngoài việc thượng đài thi đấu, giờ đây anh còn kiêm luôn cả promoter cho một số đồng hương. Chia sẻ về chuyện làm công việc thường xuyên bị gắn mác "cò" đó, Nhựt nói anh chỉ muốn giúp đỡ những người Việt Nam có chung đam mê. Ở nơi đất khách quê người, họ cần nương tựa nhau để sống và tiếp tục cháy với nghề võ. ■

Nhái tranh: Chuyện dài chưa hồi kết

BẢO BÌNH

Mang tranh "đạo" đi thi

Đầu tháng 7 vừa qua, cộng đồng mạng sùng sốt khi theo dõi thông tin từ trang facebook của một group nghệ thuật cho đăng tải loạt ảnh chứng minh một số tranh cổ động của họa sĩ Dương Ngân Hải đã đạo, nhái tranh của các họa sĩ nước ngoài mang dự thi và đã từng đoạt giải trong một vài cuộc thi trong nước. Cụ thể, bức tranh cổ động "Một ASEAN gắn kết và chủ động thích ứng" dự cuộc thi tranh cổ động tuyên truyền - văn hóa nhân Năm Chủ tịch ASEAN 2020 do Cục Văn hóa cơ sở (Bộ Văn hoá - Thể thao và Du lịch tổ chức) có nội dung cơ bản tương tự tác phẩm cổ động của một họa sĩ Ukraine công bố năm 2015. Cũng vẫn họa sĩ Dương Ngân Hải bị tố là vào năm 2017 đã nhái tranh của họa sĩ Liên Xô và mang đi tham dự cuộc thi sáng tác tranh cổ động tuyên truyền năm APEC Việt Nam năm 2017. Theo đó, bức "Hòa bình, ổn định, phát triển và thịnh vượng" của họa sĩ này bị cho là đã nhái

Đạo, nhái tranh, chép tranh, làm tranh giả là câu chuyện không có gì mới trong đời sống hội họa Việt Nam những năm qua. Nhưng nó cũng chưa bao giờ là câu chuyện cũ, bởi liên tiếp gần đây, luôn có những vụ đạo nhái tranh khiến cho không ít họa sĩ phải kêu trời vì độ "trắng trợn" của người đạo tranh. Làm cho minh bạch, trong sạch thị trường mỹ thuật chưa khi nào lại trở thành vấn đề cấp bách như hiện nay - chủ tịch Hội Mỹ thuật Việt Nam, họa sĩ Lương Xuân Đoàn đã phải lên tiếng như vậy.

tác phẩm "Thể thao phục vụ hòa bình và tình hữu nghị các dân tộc" của họa sĩ A. Arkhipenko vẽ tuyên truyền cho Thế vận hội 1980 tại Moscow. Nhiều người đã tỏ ý bất bình về việc một họa sĩ liên tiếp bị phát hiện không chỉ 1 lần đạo tranh của họa sĩ khác để mang đi dự thi và thậm chí đã nhận giải thưởng.

Sau khi bị phát hiện về việc đạo tranh, họa sĩ Dương Ngân Hải đã chính thức có lời xin lỗi đến công chúng. Họa sĩ này

giải thích, rằng trong quá trình sáng tác các tác phẩm tranh cổ động để mang đi dự thi, anh đã tìm hiểu trên mạng xã hội và gặp những bức tranh của các họa sĩ nước ngoài khá trùng lặp với ý tưởng mình đang mong muốn nên đã "mượn" để thể hiện ý đồ nghệ thuật của mình. Họa sĩ cho rằng mình làm việc này một cách "hồn nhiên", chứ không có ý thức sâu sắc về chuyện bản quyền, bởi vì "tranh cổ động lâu nay vốn ít sáng tạo, chỉ có 1 số hình ảnh,

biểu tượng được sử dụng lặp đi lặp lại".

Năm 2019, trong một cuộc thi sáng tác tranh cổ động chào mừng 90 năm thành lập Công đoàn Việt Nam do Công đoàn Giáo dục Việt Nam tổ chức, đã có đến bốn tác phẩm đoạt giải khuyến khích của cuộc thi bị tố là sao chép ý tưởng hoặc trùng, nhái một phần nội dung của một số bức tranh đã được công bố trước đó. Mới đây, giới hội họa bắt đầu rộ lên câu chuyện nhiều họa sĩ "tự đạo tranh của chính mình". Không chỉ nhái ý tưởng hay chép tranh của người khác, mà không ít họa sĩ sẵn sàng vẽ đi vẽ lại nhiều lần một bức tranh trước đó của chính mình để bán. Điều này khiến cho không ít nhà sưu tập, nhà đầu giá, người mua tranh giờ khóc giờ cười. Bức tranh mình mua đúng là của tác giả đó vẽ rồi, nhưng nó lại giống hệt một số bức trước đó cũng của chính tác giả bán cho những người khác. Nghệ thuật đã không còn là tính độc bản như định nghĩa vốn dĩ về nó nữa, mà được nhân bản lên nhiều lần chỉ để phục vụ thị hiếu của khán giả, hay đơn giản là túi tiền của nghệ sĩ. Nóng nhất là chuyện một họa sĩ nổi tiếng chuyên vẽ ngựa. Chưa

Bức tranh cổ động của họa sĩ Dương Ngân Hải (phải) bị tố là đã đạo tranh của 1 họa sĩ nước ngoài (trái).

Bản gốc 1 bức tranh của họa sĩ Hà Hùng Dũng từng bị một gallery sao chép bán kiếm lời.

Tranh của họa sĩ Bùi Trọng Dư bị 1 công ty đạo nhái đưa lên các mẫu áo dài.

thấy ông giải thích gì nhiều quanh việc một nhà sưu tập có đến mấy bức tranh ngựa ông vẽ giống nhau. Và sau đó một vài người mua cũng lên tiếng vì sở hữu bức tranh ngựa gần như y hệt mấy bức của nhà sưu tập kia. Cố tình lặp lại chính mình, vẽ lại chính những gì mình vẽ trước đó, được không ít người làm nghề kết luận, đó là hành vi “đạo nhái lại chính mình”, điều được xem là tối kỵ trong sáng tạo nghệ thuật.

Hành lang pháp lý và nhân cách người nghệ sĩ

Nạn tranh giả, tranh nhái từ lâu vốn nhức nhối trong thị trường mỹ thuật - một thị trường còn non trẻ và nhiều bất cập. Tranh giả hoành hành rất khó để người chơi tranh, người xem tranh, người kinh doanh tranh phân biệt thật - giả rõ ràng. Tệ hơn, có nhiều “con buôn tranh” sẵn sàng tìm mọi cách để tranh giả được xuất hiện trong các bảo tàng, các bộ sưu tập danh tiếng, hay các nhà đấu giá có uy tín để “cộp mác” tranh xịn, hồng lừa đảo người mua.

Vài năm trở lại đây, đã nhiều bức tranh giả của các danh họa Đông Dương nổi tiếng đã đi con đường đó và bị phát hiện. Đơn cử như vụ “những bức tranh trở về từ Châu Âu” do họa sĩ Thành Chương là người đầu tiên phát hiện ra. Rồi vụ giả tranh của họa sĩ Bùi Xuân Phái ở Nhà

đấu giá Chọn.... Năm 2011, họa sĩ Văn Thơ đã từng dùng con dao nhọn rạch vào một bức tranh tại Gallery Viet Fine Arts trên phố Tràng Tiền vì đó là tranh giả mạo danh ông, khiến ông vô cùng bức xúc.

Chủ tịch Hội Mỹ thuật Việt Nam, họa sĩ Lương Xuân Đoàn phân tích: “Ngày xưa, đời sống còn khó khăn, cuộc sống cũng có phần hồn nhiên hơn bây giờ. Vì thế, vấn đề bản quyền chưa được coi trọng, thậm chí không được đặt ra. Danh họa Bùi Xuân Phái có thể vẽ tranh trên vỏ bao thuốc lá hay bất cứ tờ giấy nào ông có được, rồi tặng bạn bè, mang tranh đi đổi chỉ để uống cà phê. Sau này, khi mỹ thuật bước vào thời kỳ đổi mới, sự tưng tưng tranh, cho tranh dè dặt hơn. Mỗi quan hệ cũng khác hơn xưa. Các họa sĩ khi dần thân vào thị trường cũng quyết liệt hơn. Nhưng lúc này lại xuất hiện vấn đề nghiêm trọng hơn, đó là các cửa hàng tranh chộp kém chất lượng. Nhiều tác giả bị xâm phạm bản quyền, không hề có sự xin phép nào. Thói quen xài chùa trong nhiều lĩnh vực hoạt động nghệ thuật ngày càng diễn biến phức tạp, khó kiểm soát, nhất là trong thời đại công nghệ số. Nhà nghiên cứu Phan Cẩm Thượng từng cho rằng, hiện tượng tranh giả, tranh nhái ở nước ngoài chiếm khoảng 5% nhưng ở Việt Nam có thể lên đến trên 50%. Họa sĩ Phạm An Hải từng chia sẻ: “Tranh mình vừa đưa lên Facebook lập tức bị

nhái ngay tới 70%-80%. Xong họ ký tên họ và bảo vẽ 5-7 năm trước...”. Họa sĩ Nguyễn Hùng Rô từng phát hiện 2 bức tranh của anh đã bị 1 nhà sưu tập xóa chữ ký, mạo danh là tranh của 1 họa sĩ khác.

Hiện nay, nhiều họa sĩ thường bán tranh qua mạng, thường xuyên đưa tác phẩm của mình lên mạng xã hội ngay từ lúc tác phẩm chưa hoặc mới hoàn thành, cũng là tiền đề cho nạn ăn cắp ý tưởng, đạo nhái tranh tăng lên, vấn đề tranh chấp bản quyền trở nên phức tạp hơn. Nhiều họa sĩ chưa có thói quen đăng ký bản quyền, chính vì thế khi xảy ra tranh chấp cũng rất khó để các cơ quan chức năng giải quyết hợp lý, ổn thỏa.

Một vấn đề nữa, chúng ta chưa có hành lang pháp lý đủ mạnh để xử lý vấn đề tranh đạo nhái, tranh giả. Các vụ việc

xảy ra gần đây vẫn là kiện cáo lẻ tẻ, đền bù chẳng đáng là bao, xin lỗi một câu xong ụp lại vẫn đề là xong, huê cả làng. Các nghệ sĩ bị đạo nhái thì ngại kiện tụng lười thôi mất thời gian công sức, điều này vô hình chung lại “tiếp tay” cho tệ nạn này. Các cơ quan quản lý văn hóa, mỹ thuật hiện đang thiếu cán bộ đủ năng lực, chuyên môn để kiểm tra, giám sát, xác định tình trạng tranh thật, giả trong các cuộc thi sáng tác hay những cuộc triển lãm. Trong khi đó, hệ thống trung tâm giám định tranh uy tín chưa có, các sản đầu giá hoạt động vẫn còn nhiều bất cập, nếu chưa muốn nói là nhập nhằng trắng đen.

Họa sĩ Lương Xuân Đoàn nhận định: “Nếu Nhà nước không quản lý được hệ thống gallery thì thị trường mỹ thuật Việt Nam rất khó phát triển. Hiện nay, hệ thống gallery của chúng ta vẫn còn hoạt động mang tính nghiệp dư, chủ yếu là nhằm mục đích thương mại chứ chưa phải là nơi để giới thiệu những tác giả, tác phẩm xứng đáng. Trên thế giới, các gallery được Nhà nước thừa nhận tư cách pháp nhân, làm việc chuyên nghiệp, có tư cách công bố các khuynh hướng nghệ thuật mới, tổ chức các sự kiện nghệ thuật, giới thiệu tác giả, tác phẩm... Bên cạnh đó, mỗi nghệ sĩ cần phải hết sức giữ gìn, bảo trọng phẩm cách nghệ sĩ của mình. Nghệ sĩ chân chính khi sáng tạo ra tác phẩm phải là tác phẩm độc bản, không lặp lại, kể cả lặp lại chính mình”. ■

Bức tranh Cô gái Thỏ (phải) của họa sĩ Nguyễn Phan Bách bị tô là đạo tranh của họa sĩ Pháp Louis Treserras (trái).

Cuộc chạy trốn ngoạn mục khỏi nhà tù Taliban của 7 phi công Nga

NGỌC TRANG (Theo Sputnik)

Bị bắt cóc trên bầu trời

Thực hiện đơn đặt hàng của Chính phủ Afghanistan, chiếc IL-76 của Hãng Hàng không tư nhân Kazan Aerostan đã bay từ Albania đến căn cứ không quân Bagram. Trên khoang chở 1.300 thùng đạn cỡ 7,62 mm cho vũ khí xạ kích cá nhân.

Đối với Cơ trưởng Vladimir Sharpatov, đây không phải là lần đầu có

Vladimir Sharpatov tại lễ khai trương tượng đài các phi công.

Ngày 3-8-1995, các chiến binh của phong trào Taliban đã bắt cóc chiếc máy bay vận tải IL-76 của Nga khi đang thực hiện chuyến bay thương mại tới Afghanistan. Suốt hơn 1 năm bị giam giữ, phi hành đoàn đã phải sống trong cảnh cực khổ, đói, áp lực tâm lý và đe dọa liên tục. Khi đường như không còn chút cơ hội cứu rỗi nào nữa, các phi công Nga đã liều mạng cướp lại chiếc máy bay và trở về nhà.

chuyến bay như vậy. Là phi công giàu kinh nghiệm, anh đã tham gia vận chuyển hàng không trong nhiều năm tại những công ty vận tải khác nhau trên khắp thế giới, kể cả chuyển hàng quân sự. Cùng với Vladimir còn có thêm 6 thành viên tổ lái trên máy bay.

Trên bầu trời Afghanistan, ở vùng Kandahar, chiếc IL-76 đã sa vào vòng chận ép của một máy bay chiến đấu MiG-21 thuộc phong trào Taliban chống chính quyền Kabul. Từ

chiến đấu cơ phát yêu cầu IL-76 hạ cánh để kiểm tra hàng. Tổ lái chiếc phi cơ vận tải cố gắng trì hoãn thời gian và thậm chí cắt đuôi chiếc MiG-21, nhưng nguy cơ dễ thấy là họ có thể bị bắn hạ. Ngoài ra, nhóm người Nga vững tin rằng chuyến bay của họ hoàn toàn hợp pháp.

Ngày đầu tiên sau khi hạ cánh, các thành viên phi hành đoàn không được phép ra khỏi máy bay, đêm thứ hai họ nằm ngoài trời tại sân bay. Lò

hàng tuân thủ đúng theo quy định của Tổ chức Hàng không Dân dụng Quốc tế, đó là các thùng đạn cỡ nhỏ để riêng không kèm súng và không tính là vũ khí. Tuy nhiên, khi lục soát máy bay, chiến binh Taliban tìm thấy trong số năm mươi tấn đạn có một thùng chứa đạn cỡ nòng lớn, thuộc loại cấm. Theo một giả thiết, đây là do bọn chiến binh tự nhét vào, để lấy cơ giam giữ tổ lái và chiếc máy bay.

Các phi công lập tức bị bắt giam với cáo buộc can thiệp vào công việc nội bộ của Afghanistan và cung cấp vũ khí cho Liên minh phương Bắc. Chiến binh đưa họ đến hai phòng xếp nhỏ của một khách sạn ở Kandahar. Xung quanh luôn có chiến binh súng ống lăm lăm canh gác suốt ngày đêm. Thậm chí Taliban còn điều thêm đến đây cả các thiết bị hạng nặng như xe tăng và pháo phòng không.

Những ngày tháng giam cầm hành hạ

Sau đó, mọi người đếm những thời khắc kinh khủng: 378 ngày đêm, trong nóng bức như thiêu, không có quần áo bình thường, thiếu nước trầm trọng. Do điều kiện mất vệ sinh và suy dinh dưỡng, nhiều người ngã bệnh. Chỉ huy Sharpatov bị loét dạ dày và vàng da. Các phi công

Zamir Kabulov (nhà đàm phán chính của Bộ Ngoại giao Nga) liên lạc với phi hành đoàn.

hiểu rằng họ có thể bị hành hình bất cứ lúc nào. Xung quanh luôn tụ tập những đối tượng có vũ trang và cư dân địa phương, kêu gào xử lý trả thù.

“Chúng tôi không biết chuyện gì sẽ xảy ra ngày mai, lúc nào cũng sống trong trạng thái hồi hộp lo âu. Ngày tồi tệ nhất trong cảnh giam cầm là khi lính canh khua dậy giữa đêm và ấn chúng tôi lên xe buýt. Tôi thậm chí đã nghĩ rằng chắc chúng đưa bọn tôi đi xử bắn. Hoá ra chúng muốn đem giấu chúng tôi đi, vì trên các phương tiện truyền thông Nga xuất hiện tin quân đội đang chuẩn bị chiến dịch giải cứu”, cơ trưởng của chiếc IL-76 nhớ lại.

Mặc dù chuyến bay không phải là theo thỏa thuận với Chính phủ Nga, nhưng vào ngày thứ năm sau khi bắt giữ, phái đoàn chính thức từ Tatarstan đã đến Kandahar, từ đó đại diện Bộ Ngoại giao đã đến đây nhiều lần nữa. Đã cố gắng thương lượng thuyết phục Taliban phóng thích các phi công, đổi lấy việc cung cấp các xe tải KamAZ, phụ tùng dành cho máy bay trực thăng, rồi cả một khoản tiền chuộc và hàng viện trợ nhân đạo. Các nhà ngoại giao đã kêu gọi sự hỗ trợ từ ban lãnh đạo Saudi Arabia và Pakistan, thỉnh cầu Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc. Tuy nhiên, các tù nhân vẫn bị giam không được thả.

Taliban liên tục thay đổi yêu sách

Thoạt đầu, Taliban đòi thả mấy nghìn người Afghanistan dường như đang bị giữ ở Nga sau cuộc chiến Liên Xô-Afghanistan. Sau đó, đòi Matxcova chấm dứt hỗ trợ Chính phủ Kabul và cắt đứt mọi tiếp xúc với chính quyền hợp pháp của Afghanistan. Lúc này, phương án sử dụng vũ lực không được tính đến, bởi điều chắc chắn là nhóm tù nhân Nga sẽ bị chiến binh Taliban giết chết trước khi được giải thoát.

Cuộc chạy trốn vô tiền khoáng hậu

Chỉ còn một cách duy nhất là chạy trốn, mà phải là trên chiếc máy bay của mình. Các phi công cố gắng giải thích cho lính canh rằng một chiếc máy bay với kỹ thuật tinh vi như vậy cần bảo

cho cỗ máy to lớn chạy chậm trên đường băng, tin rằng các tù nhân không đời nào dám cướp máy bay khi luôn có đám lính vũ trang tận răng canh kè ngay trên khoang.

Tranh thủ những lúc hiếm hoi và căng thẳng làm việc ở sân bay, các phi công đã xác định vị trí căn cứ của các máy bay chiến đấu và thậm chí tính

máy bay. Ngày 16-8-1996, chiến binh Taliban áp giải các phi công đến sân bay. Họ thay thế bánh xe bị hỏng, nhưng yêu cầu cho kiểm tra lại bộ động lực. Chờ đến khi gần như toàn bộ chiến binh canh gác tạm rời đi để cầu nguyện ngày thứ Sáu, tổ lái khởi động máy và bắt đầu cho chiếc IL-76 chạy lên đường băng.

Trong mấy phút, an ninh sân bay không phản ứng gì với hành động này và chỉ nghĩ ngờ có gì đó không ổn, cho một số xe ô tô di chuyển ngang đường máy bay. Chiếc IL-76 không đạt tốc độ cần thiết, chỉ rời mặt đất ở điểm cuối cùng của đường băng. Với vận tốc 230 km/giờ, máy bay gần như lao vào hàng rào ngăn. Các lính canh trên khoang đã bị tước vũ khí, người Nga trói chúng lại bằng dây thừng đã chuẩn bị sẵn. Những người chạy trốn may mắn có lợi thế thời gian là hôm đó thứ Sáu, ngày nghỉ quan trọng của tín đồ đạo Hồi nên ngay cả các phi công lái chiến đấu cơ cũng rời khỏi thành phố.

Để tránh các phương tiện phòng không, chiếc IL-76 bay qua Afghanistan ở độ cao cực thấp và không bắt liên lạc với dịch vụ hàng không mặt đất. Chiếc IL-76 nhằm hướng Iran rồi từ đó bay qua Vịnh Ba Tư đến Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất. Buổi tối, hạ cánh ở đó và phi hành đoàn được sơ tán về nhà.

Biểu dương chủ nghĩa anh hùng, lòng dũng cảm và sự kiên cường của những người Nga này, Tổng thống Boris Yeltsin đã phong tặng Cơ trưởng Vladimir Sharpatov và phi công thứ hai Gazinur Khairullin danh hiệu Anh hùng Nga. Hoa tiêu Alexander Zdor, kỹ sư Askhat Abbyazov, kỹ sư trưởng Sergei Butuzov, Viktor Ryazanov và điện báo viên Yuri Vshivtsev được trao tặng Huân chương Dũng cảm.

Năm 2004, chiếc máy bay IL-76 được chuyển cho Hãng Hàng không Aviacon Tzitotrans ở Yekaterinburg. Từ đó chiếc IL-76 này thường bay phục vụ các sứ mệnh nhân đạo của Liên Hợp Quốc. ■

Phi công MiG-21 Gulyam và Munir Fayzullin.

Vladimir Sharpatov trong những ngày bị giam cầm.

đường thường xuyên, nếu không thì động cơ sẽ hỏng. Hẳn là Taliban có ý định nào đó về chiếc IL76 của Nga, vì vậy chúng đồng ý cho phép tổ lái tiếp cận máy bay. Đầu tiên là theo nhóm nhỏ, sau đó là tất cả cùng nhau.

Trong tất cả những ngày tháng này, phương tiện vận tải đậu ở sân bay Kandahar vẫn có bình nhiên liệu đầy. Suốt mấy tháng, các phi công đã dạy cho chiến binh Taliban và bảo vệ sân bay chút ít về kỹ thuật hàng không khi họ được ở cạnh máy bay. Người Afghanistan được hướng dẫn cách bật động cơ và thậm chí

toán được rằng cần mất bao lâu để Taliban cho máy bay chiến đấu cất cánh. Họ đoán rằng MiG-21 của Taliban sẽ đuổi kịp chiếc IL-76 chỉ 15-20 phút sau khi cất cánh, mà nhiên liệu sẵn có trên máy bay chiến đấu chỉ đủ cho 40 phút, nghĩa là Taliban sẽ khó lòng truy đuổi những tù nhân chạy trốn trong khoảng thời gian dài.

Mốc «giờ G» của cuộc chạy trốn này ra một cách ngẫu nhiên. Trong một lần chạy trên đường băng, bánh xe của chiếc máy bay vận tải bị nổ lốp, thế là tổ lái có lý do khác để làm việc với chiếc

Những tai nấm lim xanh quý giá từ rừng được bà HNha cất giữ cẩn thận.

Những ngày rừng khộp Tây Nguyên bắt đầu như trời xanh, mẹ con bà HNha Niê (52 tuổi, xã Krông Na, Buôn Đôn) lại hối hả đi tìm nấm linh chi. Hành trang đi tìm "thần dược" của bà HNha chỉ có chiếc gùi và con dao rựa. Bà ra khỏi nhà khi mặt trời vừa ló rạng phía chân núi, khi sương đêm còn ủ mình trên thảm lá.

đạp phải tảng đá trơn ngã đập người xuống, chân bên phải mắc vào khúc cây nhọn đâm toạc thịt, chảy máu. Ma Khánh thấy vậy nhảy xuống kéo chị gái lên bờ, phải hi hục mãi họ mới lết được ra khỏi con suối. Vết đâm làm rách một đường dài bằng ngón tay cái trên vùng đùi của bà HNha. Mất máu nhiều, bà ngất xỉu khi chưa kịp ra khỏi rừng. Ma Khánh cống chị gái chạy thực mạng cấp cứu. May mắn vào thời điểm chập tối họ gặp hai anh em chẵn trâu ở bìa rừng và được hỗ trợ đưa về nhà.

Vết thương của bà HNha được chữa theo phương pháp dân gian, bằng một loại lá

Mưu sinh nhờ

"thần dược" ở rừng

NGỌC HOA

Kiểm com từ rừng

Nấm linh chi mọc trên thân, dưới gốc các cây cao hoặc thân gỗ mục trong các cánh rừng sâu thẳm. Phải qua vài con suối, trèo vài quả đồi bà HNha mới tới được nơi có "lộc rừng". Bây giờ là mùa mưa, muỗi và vắt rừng là kẻ thù kinh khủng nhất sẵn sàng tấn công con người mọi lúc mọi nơi. Trong chuyến đi rừng một tuần trước, cô con gái HNhiều Niê (16 tuổi) đã bị vắt chui vào lỗ mũi làm tổ ở đó một ngày. Khi vắt hút no bụng máu, HNhiều mới thấy ngứa và khó chịu, cô bé lấy tay thò vào thì phát hiện con vật nhon nhót, bầy nhảy sợ quá khóc ngất đi.

Kinh nghiệm từng trải qua bao mùa rừng, bà HNha bảo con gái nằm ngửa đầu ra đất, bà dùng lá cỏ tranh bện thành chiếc thòng lọng rồi đưa vào mũi của HNhiều kéo con vắt ra. Tuy nhiên, vắt to, bám chặt vào lỗ mũi nên không thể thòng kéo được. Bà HNha phải

thiết kế lại cọng cỏ tranh theo hình ngọn giáo nhọn rồi thọc vào chính giữa con vắt. Da vắt rất dai, phải dùng lực thật mạnh mới thọc xuyên qua người nó được. Máu chảy thành dòng xuống mũi của HNhiều, cô bé sợ đến tím tái cả mặt. Vắt sau khi bị đâm thủng rút hết máu đã tự động buông miệng lặn ra ngoài.

Theo bà HNha, đi rừng, gặp vắt như thế này là chuyện bình thường. Nó chui vào mũi là còn may, sợ nhất là chui vào phần nhạy cảm của phụ nữ. Năm ngoái, chị HBáp bị vắt làm ổ trong phần kín phải đi bệnh viện mới xử lý được. HBáp lại đang mang thai tháng thứ 5 nên cực kỳ nguy hiểm.

Bà HNha giờ bấp đùi ra chỉ một vết sẹo đen xi sâu hoắm chỉ cách bộ phận sinh dục một đốt ngón tay. Đây được xem là tai nạn nặng nhất trong gần chục năm làm sơn nhân tìm "thần dược" của bà HNha.

Đó là một ngày tháng 3, HNha cùng anh trai Ma Khánh khắp khời lao vào rừng tìm nấm. Theo đơn đặt hàng, trong 2 ngày, họ phải tìm được 2kg nấm để gửi cho nhà thuốc ở TP.

Hồ Chí Minh. Hai chị em HNha đi mòn chân, mỗi gói nửa ngày mới tới được thung lũng có nấm, nhưng cả một vùng rừng cũng chỉ được vài tai nấm đạt chất lượng. Họ phải lùng sục sang quả đồi khác, con suối khác. Khi đi qua một con suối chảy xiết, bà HNha

rừng. Thật kỳ diệu, chỉ vài ngày miệng vết thương đã khép kín, bớt sưng, bà HNha có thể đi lại bình thường, do không được khâu vá nên đã để lại sẹo dài như con đĩa. Tuy nhiên, điều đó không làm bà HNha buồn lòng. Bà cười nói: "Nó ở chỗ kín, không sao đâu,

Sau một ngày ở rừng, bà HNha chờ con gái chở về nhà.

mình chẳng quan tâm. Bây giờ mỗi khi trái gió trở trời thì bị đau buốt vài ngày”.

So với các khu rừng nguyên sinh thì rừng khộp nghèo hơn, nhưng trong lòng nó vẫn chứa đựng vô vàn sản vật quý giá, đặc biệt là thảo dược. Hơn chục năm nay, khu rừng khộp rộng lớn của Yok Đôn đã nuôi sống ba mẹ con bà HNha. Thế nên, bà luôn mang ơn thần rừng, trân quý từng khoảnh khắc của rừng.

Bà HNha bảo rằng, rừng khộp đẹp nhất là lúc nó trút lá để tích lũy năng lượng. Bước vào khu rừng mùa lá rụng mới đẹp làm sao. Bàn chân chai sần với những vết thương đập đất, trèo cây nhưng khi giẫm lên từng thảm lá vàng khô của rừng khộp, son nhân như bà HNha đều cảm nhận được sự huyền diệu rung rung của mẹ rừng. Bởi vậy mà bà không bao giờ dám chặt đẽo hay làm tổn thương bất cứ một cành cây nào của khu rừng. Khi bắt đầu mùa mưa, cả khu rừng như bùng thức, bật nhú những mầm xanh, khiến con người như lạc vào một thế giới khác. Khi ấy, bà HNha lại chuyển sang nghề hái thuốc. Rừng khộp ở Yok Đôn còn nhiều cây thuốc quý. Những ai am tường về thảo dược sẽ kiếm sống được với nghề này.

Chân chất, thật thà, cần cù chịu khó, bà HNha đã được một nhà thuốc tại TP. Hồ Chí Minh đặt hàng quanh năm. Nhiều lái buôn biết tiếng của bà đã nảy ý muốn hợp tác thu mua với giá cao nhưng bà từ chối. Bà lý giải: “Tôi cần tiền lắm chứ, nhưng không bán rẻ lương tâm. Lái buôn mua hàng của tôi về để trộn với hàng giả hàng nhái rồi mang bán cho người bệnh. Tôi làm thế khác gì tiếp tay để hại người”.

Mỗi ngày đi rừng, bà HNha kiếm được vài tai nấm linh chi, hôm nào may mắn thì được một ít nấm lim xanh. Đây được xem là “thần dược”, không có mà bán và giá bán cũng rất cao. Hiện giá nấm linh chi bà HNha bán cho cơ sở chế biến thuốc nam là 500.000đ/kg, nấm lim xanh giao động từ 1 triệu đến 1,2

triệu/kg. Vì giá thảo dược khá cao nên ngày càng có nhiều người đi tìm. Lâu ngày, nấm rừng cạn kiệt. Từ đây, xuất hiện những loại thảo dược “dỏm”, giữa linh chi trồng và linh chi rừng bị trộn tạp nhộm nhoạm với nhau rất khó để phát hiện.

Bát nháo "thần dược"

Y Thanh Khiết, một lương y có nhiều năm bốc thuốc nam, bào chế các loại thảo dược từ nấm, buồn rầu cho biết: “Tôi đi

biết các “thầy thuốc đường phố” này trình độ hiểu biết ra sao, nhưng cách họ thuyết trình, quảng cáo về cây thuốc thì như rót mật vào tai, con bệnh phải lòng đổ ngã đổ nghiêng mà rút hầu bao ra mua.

Ông Thanh Khiết kể, cách đây khoảng 3 tháng, cặp vợ chồng ở huyện Ea Súp diu nhau tới nhà ông cầu cứu. Theo đó, ông chồng ra thành phố thấy “thần y” bày bán cây mật nhân, nghe quảng cáo là thần dược cho những người

yếu để chữa trị các bệnh viêm nhiễm đường ruột và một số bệnh khác. Nhưng nếu là cây giả thì rất khó lường được những tác hại của nó.

Trong những ngày lang thang tìm son nhân, chúng tôi tình cờ quen được Lê Văn Hảo (36 tuổi, ngụ TP. Buôn Ma Thuột). Hảo là lái buôn “thần dược” có tiếng ở vùng Tây Nguyên. Anh ta trưởng thành từ một tay săn “thần dược” ở Buôn Đôn từ chục năm trước. Những năm đó, thảo dược, cây thuốc quý ở các cánh rừng nguyên sinh, rừng khộp còn rất nhiều. Ăn theo sự nổi tiếng của phương thuốc “thần kỳ” Ama Kông, Hảo nhanh chóng giàu có, xây dựng được 2 điểm thu mua thảo dược ở Buôn Đôn và TP. Buôn Ma Thuột. Từ đây, Hảo kết nối với một số đầu nậu tại TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội cung cấp nguồn dược liệu quý cho các cơ sở bào chế thuốc đông y. Ngoài thu gom tại nhà, Hảo còn thuê người đón lõng tại các bìa rừng để thu mua của người đi hái thuốc. Mạng lưới buôn bán thảo dược, trong đó có các loại dược xem là thần dược như linh chi, lim xanh, ngọc linh, mật nhân, sâm đất... của đại ngàn Tây Nguyên đã nằm trọn trong tay của Hảo.

Mãi mê buôn bán, bị đồng tiền cuốn vào nên Hảo đã đánh mất lương tâm và đạo đức của người làm nghề thuốc. Ông Y Thanh Khiết và một số lương y đã phát hiện ra, hơn nửa số dược liệu mà Hảo cung cấp ra thị trường là đồ kém chất lượng hoặc không đúng công dụng như quảng cáo.

Bản thân các cơ sở chế biến cũng đã nhận ra, sau khi họ thực hiện một cuộc kiểm tra tổng thể, chi tiết về mặt hàng thảo dược mà Hảo cung cấp. Chỉ một thời gian ngắn, Hảo mất trắng thị trường. Đội quân sống bằng nghề săn “thần dược” đói rệu rạo vì chẳng có ai tới mua hàng. Họ lũ lượt bỏ nghề.

Vài năm trở lại đây, chỉ còn số ít son nhân và họ phải thật sự mê mết, đắm đuối núi rừng như bà HNha, ông Y Thanh Khiết thì mới bám trụ được với nghề kiếm com từ rừng. ■

Hảo một thời là thợ săn và buôn thần dược nổi tiếng.

thu gom từng tai nấm một từ bà con đi rừng, cả tuần mới được vài kg. Vậy mà cánh lái buôn có cả xe ô tô nấm linh chi, lim xanh chở đi khắp nơi rao là nấm rừng chính hiệu. Họ đổ mồi cho các nhà thuốc, thầy lang ở khắp nơi với giá rất rẻ. Điều này là vô cùng nguy hiểm, chỉ tội cho người bệnh mà thôi”.

Ông Y Thanh Khiết còn mách cho chúng tôi những “thần y” ngổn nhàn ở via hè TP. Buôn Ma Thuột bán các loại thần dược từ rừng. Chẳng

yếu sinh lý. Ngoài hiệu quả tuyệt vời với “chuyện ấy”, dược liệu này còn có tác dụng tuyệt vời trong giải độc, làm đẹp da. Sau 2 tuần dùng thuốc, ông chồng thấy người mệt lả, có triệu chứng buồn nôn. Qua kiểm tra, ông Y Thanh Khiết chẩn đoán bệnh nhân bị thiếu máu nghiêm trọng, có thể do dùng thảo dược sai cách hoặc là đồ rởm. Nếu là mật nhân thật sẽ có vị đắng, tính mát, ngửi có mùi thơm, là một loại dược liệu quý trong đông y, dùng chủ

Mua xe Lamborghini từ tiền lừa đảo hỗ trợ COVID-19

NGỌC TRANG (Tổng hợp)

Những kẻ "bán giờ không văn tự"

Chiếc xe Lamborghini Urus mà anh ta mua có giá hơn 200.000 USD. Tổng cộng Price đã tiêu 6 triệu USD để mua siêu xe và bất động sản. Hiện tại kẻ lừa đảo bị buộc tội cung cấp thông tin sai lệch cho ngân hàng, lừa đảo và giao dịch tiền bất hợp pháp.

Nhưng Price không phải là người duy nhất lừa đảo chiếm đoạt tiền hỗ trợ từ chính phủ. Cuối tháng 7-2020, một cư dân ở Florida tên là David Hines, 29 tuổi, đã bị bắt giữ, do dùng sai mục đích khoản tiền được vay ưu đãi 3,9 triệu USD.

David Hines đã nộp đơn xin hỗ trợ tín dụng 13,5 triệu USD từ Chương trình Bảo vệ Tiền lương (PPP), một phần trong đạo luật CARES với tổng số tiền lên đến 2.200 tỉ USD nhằm hỗ trợ hàng triệu người Mỹ bị tác động kinh tế do đại dịch COVID-19. David Hines đã dùng nhiều công ty để đứng đơn và còn khai báo gian dối về việc trả lương cho các nhân viên. Ban lãnh đạo ngân hàng duyệt cho vay 3,9 triệu USD, mà Hines có thể không cần hoàn trả nếu chứng minh được rằng số tiền này dùng trả lương cho các nhân viên doanh nghiệp. Tuy nhiên, ngay sau khi số tiền trên nhập vào tài khoản, anh ta quyết định chi tiêu cho bản thân và sắm ngay chiếc Lamborghini Huracan đời 2020 trị giá 318.000 USD, và cũng mua luôn những món hàng hiệu đắt giá trong các cửa hàng sang trọng và xả láng trong khu nghỉ dưỡng ở Miami Beach. Vào thời điểm bị bắt giữ, tài khoản của Hines còn khoảng 3,4 triệu USD. Doanh nhân bị buộc tội gian lận lừa

David Hines và chiếc Lamborghini Huracan đời 2020 trị giá 318.000 USD mua từ tiền lừa đảo.

Lee Price, 29 tuổi, bị bắt giữ vì mua một chiếc xe thể thao Lamborghini đắt tiền bằng số tiền được chính quyền hỗ trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ để khắc phục hậu quả của dịch COVID-19.

đảo ngân hàng. Chiếc xe mới toanh và số tiền còn lại trong tài khoản bị tịch thu. Vị doanh nhân tham lam cạn nghĩ sẽ đối mặt với hình phạt lên tới 30 năm tù.

Trước đó, ngày 17-7, cảnh sát California cũng đã bắt giữ Andrew Marnell (40 tuổi) với cáo buộc lừa đảo chiếm đoạt khoảng 9 triệu USD (208,4 tỉ đồng) tiền hỗ trợ trong đại dịch COVID-19 và dùng một phần để...đánh bạc tại Las Vegas. Marnell lừa đảo bằng cách nộp hàng loạt đơn vay tiền trong đại dịch COVID-19 và vay hàng triệu USD từ quỹ PPP. Sau khi chiếm đoạt, Marnell sử dụng một phần vào các cổ phiếu rủi ro trên thị trường chứng khoán và tiêu vài trăm ngàn USD tại casino Bellagio và các sòng bạc khác ở Las Vegas trước khi bị bắt.

Hàng tỷ USD hỗ trợ không đến tay người nghèo

Cho tới lúc này, Mỹ là quốc gia bị thiệt hại nặng nề từ dịch COVID-19 khi đã có tới 4,7 triệu ca nhiễm và 154.860 ca tử

vong vì virus SARS-CoV-2.

Tác động của dịch COVID-19 khiến ba tháng đầu năm 2020, GDP của Mỹ đã giảm 5%, chấm dứt giai đoạn 11 năm tăng trưởng kinh tế. Nguyên nhân do chi tiêu tiêu dùng, vốn chiếm tới 70% hoạt động kinh tế của Mỹ, đã giảm mạnh. Làn sóng phá sản dẫn đến tỷ lệ thất nghiệp tăng vọt lên tới 14,7%. Theo Bộ Lao động Mỹ, 17 triệu người tại Mỹ phải nộp đơn xin trợ cấp thất nghiệp.

Chính quyền liên bang Mỹ đã chi gần 3.500 tỷ USD để giải cứu nền kinh tế, hỗ trợ hàng loạt bang và thành phố, các bệnh viện và người lao động mất việc làm. Trong đó Chương trình bảo vệ tiền lương (PPP) được thiết lập để hỗ trợ các doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi việc đóng cửa liên quan đến đại dịch COVID-19. Chương trình cho vay được thiết lập khi Nhà Trắng và các nhà lãnh đạo Quốc hội đàm phán gói kích thích trị giá 2.000 tỷ USD, nhằm giúp các doanh nghiệp giữ lại nhân viên trong số lương, trong bối cảnh nhiều

doanh nghiệp phải đóng cửa và sa thải nhân viên do tác động của đại dịch COVID-19. Hơn 4,8 triệu chủ doanh nghiệp nhỏ trên cả nước đã nộp đơn để được nhận số tiền cho vay trị giá hơn 520 tỷ USD từ Cơ quan Quản lý Doanh nghiệp Nhỏ, và có thể sẽ được miễn hoàn trả. Chương trình này nhận được sự hưởng ứng mạnh mẽ khiến đợt hỗ trợ đầu tiên đã hết tiền trong thời gian chưa đến hai tuần và sau đó phải được bổ sung thêm.

Tuy nhiên, theo Bloomberg, nhiều doanh nghiệp lớn tại Mỹ đã nhận được tiền vay từ gói này. Giới ngân hàng bị cáo buộc là đã ưu tiên cho các khách hàng lớn nhất, sinh lợi nhiều nhất trước các doanh nghiệp nhỏ, và bỏ rơi những doanh nghiệp không có mối quan hệ thân thiết.

Theo kết quả khảo sát của Morgan Stanley công bố hồi tháng 4-2020 cho thấy hơn 180 công ty niêm yết lớn tại Mỹ đã nhận tới 600 triệu USD tiền cứu trợ từ PPP. Tuy nhiên, một số công ty lớn có giá trị vốn hóa trên 100 triệu USD lại được nhận tiền từ PPP, như DMC Global (giá trị vốn hóa 405 triệu USD), Wave Life Sciences (286 triệu USD), Fiesta Restaurant Group (189 triệu USD)...

Fiesta - có hơn 10.000 nhân viên - nhận khoản vay 10 triệu USD từ PPP. Điều tra riêng của AP cho thấy trong tổng số 600 triệu USD đã được chi ra cho các công ty niêm yết, một nửa rơi vào túi 75 doanh nghiệp.

"Thật đáng xấu hổ khi nhiều công ty, tập đoàn lớn lợi dụng lỗ hổng của hệ thống để nhận tiền cứu trợ dành cho doanh nghiệp nhỏ. Chính phủ nên siết chặt kiểm soát để các ngân hàng cho các doanh nghiệp và nhà hàng nhỏ vay tiền", Howard Schultz, cựu CEO Starbucks, nói. ■

Tại Nhật Bản, người ta có thể dứt tình với nửa kia bằng cách sử dụng dịch vụ phá hoại tình cảm wakaresaseya.

"Chuyên gia" phá hoại tình cảm thành kẻ giết người

Năm 2010, Takeshi Kuwabara bị kết án 15 năm tù vì hành vi giết người tình Rie Isohata. Tuy nhiên, chi tiết được dư luận quan tâm trong vụ án này là thân phận thật của thủ phạm, một chuyên gia wakaresaseya được chồng nạn nhân... thuê để phá vỡ cuộc hôn nhân giữa hai người. Kuwabara, dù là người có gia đình, vẫn chấp nhận yêu cầu "quyền rũ Isohara và buộc cô ly dị" với người chồng. Anh ta vào vai nhân viên IT độc thân, "tình cờ" gặp gỡ nạn nhân tại siêu thị. Trong khi đó, một đồng nghiệp khác âm thầm ghi lại những khoảnh khắc thân mật của hai người, gửi cho người chồng làm chứng cứ ngoại tình trước tòa. Từ mục tiêu "chia loan rẽ thúy", Kuwabara dần nảy sinh tình cảm thật với Isohata. Kế hoạch "quyền rũ con mồi" đổ bể khi Isohara phát hiện bí mật của người tình, dứt khoát cắt đứt quan hệ với anh. Không chấp nhận được sự thật này, Kuwabara đã ra tay sát hại Isohara. Vụ sát hại Rie Isohata đã giáng đòn mạnh mẽ vào wakaresaseya - ngành dịch vụ "có một không hai" tại Nhật Bản, buộc các công ty trong lĩnh vực này phải thay đổi hình thức hoạt động. Một thập kỷ trôi qua sau sự việc trên, wakaresaseya đang có dấu hiệu tái khởi sắc, mặc cho mức phí "cắt cổ" và sự phản đối của dư luận.

"Nghề" chuyên đi gây chia rẽ

Wakaresaseya là dịch vụ chỉ có ở Nhật Bản, hướng đến những khách hàng có mong muốn chấm dứt quan hệ với nửa kia nhưng ngần ngại mở lời. Lúc đó, họ có thể thuê các

Dịch vụ "phá hoại tình cảm" âm thầm phát triển tại Nhật

NGUYỄN LAI

Dịch vụ wakaresaseya đã âm thầm phát triển ở Nhật Bản nhiều năm.

"chuyên gia phá hoại tình cảm" để quyền rũ đối phương, thúc đẩy quá trình chia tay diễn ra êm thấm.

Để theo đuổi đam mê điều tra của mình, Mochizuki - cựu nhạc sĩ - đã trở thành chuyên gia wakaresaseya sau khi nghỉ hưu. Với ông, đây là một công việc hấp dẫn với mức thù lao "khủng". "Dịch vụ wakaresaseya thường tốn một khoản phí không nhỏ nên khách hàng của chúng tôi chủ yếu là người ở tầng lớp trung, thượng lưu", ông nói. Theo lời Mochizuki, một vụ việc đơn giản sẽ có mức giá 400.000 yen. Yêu cầu càng phức tạp, đối tượng càng là người có địa vị xã hội (chính trị gia, người nổi tiếng) thì phí dịch vụ càng cao, có thể lên đến hàng trăm triệu yen. "Công việc này không đơn giản như mọi người nghĩ", Mochizuki chia sẻ. Theo ông, vốn dĩ wakaresaseya là dịch vụ mang tính cá nhân, độ riêng tư cao. Vì thế, các chuyên gia trong lĩnh vực phá hoại tình cảm cần phải nắm chắc luật pháp và đề cao đạo đức nghề nghiệp, đặc biệt không tổn hại đến đối tượng. Các công ty và cá nhân hoạt động trong ngành wakaresaseya đều phải có giấy phép hoạt động. Nhiều người vẫn sẽ "làm chui" trong trường hợp không được cấp phép song thường bỏ nghề ngay sau một vụ việc.

"Tôi thấy đây là công việc thú vị. Nó giúp tôi thấu hiểu hơn về khía cạnh cảm xúc của con người hiện đại: mặt tốt - mặt xấu, mặt trung thực - mặt dối trá", Mochizuki bộc bạch. Nhưng ở góc độ khác, wakaresaseya cũng vấp phải sự phản

đối của không ít người bởi những hệ lụy nó để lại, điển hình như vụ sát hại Rie Isohata.

Nhật Bản là nơi những dịch vụ tình cảm "độc nhất vô nhị" phát triển mạnh mẽ, có thể kể đến như thuê gia đình, thuê người yêu và thuê người phá hoại tình cảm. Trước nhu cầu ngày càng đa dạng của khách hàng, nhiều công ty wakaresaseya còn cung cấp thêm một số dịch vụ như "nói lại tình xưa", giành quyền nuôi con hay bảo vệ khách hàng khỏi việc bị trả thù tình ái. Sự tồn tại của những dịch vụ như trên là minh chứng cho việc tiền bạc và sự lừa dối luôn thường trực trong các mối quan hệ ngày nay. Với luật ly hôn hiện hành, chuẩn mực xã hội và đặc điểm con người hiện đại, có thể thấy các dịch vụ tình cảm vẫn sẽ thu hút một lượng lớn khách hàng trong tương lai.

Nhà văn người Anh Stephanie Scott, tác giả cuốn sách lấy cảm hứng từ vụ án Rie Isohata *Whats Left of Me is Yours* (Những gì còn lại của tôi là của bạn), chia sẻ kết quả nghiên cứu về loại hình dịch vụ kỳ lạ này. Khách hàng tìm đến wakaresaseya thường không muốn đối mặt với đối phương. Đây được xem như cách giải quyết tình huống khó xử mà không gây mâu thuẫn. Trong một số trường hợp, các công ty cung cấp dịch vụ wakaresaseya cũng đảm nhận vai trò thám tử tư, tìm kiếm bằng chứng ngoại tình và chấm dứt mối quan hệ bất chính ấy theo yêu cầu của khách hàng. Dẫu mới lạ với người nước ngoài, loại hình dịch vụ này khá phổ biến ở Nhật Bản và thu hút lượng khách hàng không nhỏ. Một khảo sát cho thấy khoảng 270 công ty wakaresaseya thường xuyên chạy quảng cáo trên mạng, trong đó có nhiều bên tích hợp dịch vụ thám tử tư.

Theo nhà văn Stephanie Scott, rất khó để có thể đánh giá mức độ ảnh hưởng của dịch vụ này do người Nhật không có xu hướng chia sẻ chúng. "Chẳng ai muốn thừa nhận mình có liên quan đến hoạt động phá hoại tình cảm này, huống chi là nạn nhân của nó", Scott khẳng định. ■

Bóc gỡ đường dây, ma túy từ vụ bay lắc trong quán Karaoke

HOÀNG XUÂN

Từ việc triệt phá một tụ điểm sử dụng trái phép chất ma túy, phát hiện 60 đối tượng bay lắc; khởi tố 4 bị can về hành vi tổ chức và mua bán trái phép chất ma túy, Phòng Cảnh sát hình sự Công an TP Hải Phòng (Hải Phòng) đã bóc gỡ thành công một đường dây mua bán ma túy có quy mô lớn, hoạt động với thủ đoạn tinh vi tại thành phố. Ngày 3-8, Cơ quan CSĐT Hải Phòng đã hoàn tất bản kết luận điều tra, lần lượt bắt giữ và làm rõ hành vi phạm tội của 6 đối tượng khác trong đường dây...

Động lắc tại quán Karaoke

Tháng 11- 2019, các trinh sát Phòng Cảnh sát hình sự Công an TP. Hải Phòng phát hiện những dấu hiệu bất thường tại quán karaoke Thiên Ân thuộc thôn Đoàn Xá 3, Đoàn Xá, Kiến Thụy, Hải Phòng do Bùi Văn Hiếu (SN 1984, trú tại Hưng Đạo Dương Kinh, Hải Phòng) điều hành.

2h ngày 30-11-2019, Phòng Cảnh sát hình sự Công an TP Hải Phòng phối hợp với Công an huyện Kiến Thụy đã bất ngờ đột nhập; kiểm tra và bắt quả tang tại phòng Vip 1, Vip 2 và Vip 3 của quán karaoke đang tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy.

Quán karaoke Thiên Ân.

Tại phòng Vip 1 có 30 đối tượng, trong đó có 28 đối tượng dương tính với ma túy. Quá trình điều tra, Hiếu và các đối tượng khai nhận: Tối 29-11-2019, Hiếu tổ chức sinh nhật tại phòng Vip 1 và đã mời một số bạn bè cùng nhân viên quán tham dự. Khi anh ta vào phòng đã thấy trên mặt bàn trong phòng có 2 túi ketamine. Cho rằng có người mang đến tặng sinh nhật nên Hiếu mở túi, đưa cho các đối tượng gồm Phạm Văn Quang, Đỗ Văn Đức, Hoàng Văn Anh (cùng trú tại Hải Phòng) và Đỗ Thúy Vy cùng sử dụng. Đến khoảng 22h30 phút ngày 29-11-2019, Đồng Văn Tiên (trú tại Kiến Thụy) mang theo 6 viên thuốc lắc, 1 túi nilon ketamine đến dự sinh nhật Hiếu. Tại quán karaoke Thiên Ân, Tiên tiếp tục mua thêm của Cao Hữu Tùng (trú tại Kiến Thụy) 4 viên thuốc lắc và 1 g keta-

mine với giá 3,5 triệu đồng. Sau đó, mang vào phòng Vip 1 để tiếp tục bay lắc. Về nguồn gốc số ma túy của Tiên bán cho Tùng, Tiên khai vào trước thời điểm bị bắt giữ đã được một người bạn tên là Thủy mời đến quán bar ở Quảng Ninh dự sinh nhật. Khi về thấy trên mặt bàn có ma túy và thuốc lắc nên đối tượng cho vào túi mang về.

Tại phòng Vip 3 có 12 đối tượng dương tính với ma túy. Quá trình điều tra đã xác định khoảng 20h ngày 29-11-2019, Trần Tuấn Anh cùng với Đào Bách Tùng (cùng trú tại Hải Phòng) bàn nhau mua ma túy để sử dụng; đồng thời để mời Nguyễn Vũ Hoàng Thạch (trú tại TP Hồ Chí Minh) vừa từ TP Hồ Chí Minh ra chơi cùng sử dụng. Các đối tượng đã mua ma túy của một người đàn ông tên Duy 8 viên ketamine với giá 2,4 triệu đồng; 1 túi ke với

giá 3 triệu đồng... chia nhau sử dụng.

Tại phòng VIP 2, có 7 đối tượng, trong đó có 6 trường hợp dương tính với ma túy. Quá trình điều tra xác định, tối 29-11-2019, Cao Hữu Tùng; Đỗ Đức Thượng, Cao Hữu Đạt và Cao Đức Nhật (trú tại Hải Phòng) bàn nhau mua ma túy để sử dụng. Khoảng 22h cùng ngày, các đối tượng đến quán và được quản lý bố trí hát tại phòng 2. Tại khu vực lễ tân, Tùng mua của Đồng Văn Tiên 4 viên thuốc lắc, 1g ketamine với giá 3,5 triệu đồng.

Tại phòng khách của quán Thiên Ân, lực lượng Công an phát hiện có 11 đối tượng, trong đó có Hiếu và các nhân viên là Trần Quốc Chiến (ở tại Hải Phòng) và Dương Khả Ái (ở Thốt Nốt, Cần Thơ). Căn cứ vào các tài liệu thu thập được, Cơ quan CSĐT đã khởi tố 4 đối tượng.

Bóc gỡ đường dây ma túy

Nếu dừng lại ở đây thì không thể chặn đứng nguồn cung ma túy. Vì vậy, Đại tá Lê Hồng Thắng, Trưởng phòng Cảnh sát hình sự Công an TP Hải Phòng đã chỉ đạo các trinh sát tiếp tục mở rộng vụ án. Trong quá trình phá án, họ đặc biệt chú ý đến lời khai của Đào Bách Tùng về một đối tượng tên là Duy.

Những ngày đầu năm 2020, các trinh sát Phòng Cảnh sát hình sự đã dựng lên đối tượng nghi vấn là Hoàng Trung Duy (SN 1995, trú tại Dư Hàng Kênh, Lê Chân, Hải Phòng). Song lúc này, họ phải đối mặt với những khó khăn khác. Tùng không biết mặt của Duy, trong khi việc mua bán chỉ tiến hành 1/1, trong trường hợp bắt giữ việc chứng minh hành vi phạm tội của đối tượng không dễ dàng. Vì thế, cùng với việc thu thập ảnh, cho Tùng nhận dạng, trong đó có vết xăm trở ở bắp tay của đối tượng ma túy như lời khai của Duy, Phòng Cảnh sát hình sự đã bố trí lực lượng nắm bắt di biến động của đối tượng.

Quá trình rà soát đã phát hiện đối tượng có mối quan hệ mật thiết với Hà Thị Minh Phương (SN 1973, trú tại Vĩnh Niệm, Lê Chân, Hải Phòng). Ngày 28-2, khi Duy vừa rời khỏi nhà Phương, trinh sát bắt giữ. Tại cơ quan Công an, Duy khai đã 2 lần bán ma túy cho Tùng. Lần thứ nhất giao ma túy tại ngõ 681, Ngõ Gia Tự, Đằng Lâm, Hải An, Hải Phòng. Lần thứ hai khoảng 21h ngày 29-11-2019, tại khu vực chân Cầu Rào 2 đã bán thuốc lắc và ketamine cho Tùng với giá 5,4 triệu đồng. Sau lần bán ma túy này, Duy biết tại địa bàn Kiến Thụy có việc cơ quan Công an bắt giữ vụ việc tổ chức sử dụng trái

Các đối tượng trong vụ điểm sử dụng thuốc lắc.

phép chất ma túy. Duy không biết có liên quan đến Tùng hay không nhưng không thấy Tùng liên lạc nên đã vứt các công cụ và phương tiện để thực hiện hành vi phạm tội...

Ngoài việc bán ma túy cho Tùng, Duy còn khai nhận thường mua bán ma túy của một đối tượng trên mạng xã hội. Ngày 27-2-2020, Duy đã mua 120 triệu ma túy gồm hai loại ma túy đá và ketamine của đối tượng này. Sau khi chuyển tiền vào tài khoản, Duy được hướng dẫn lấy ma túy tại Chùa Nghèo, An Đông, An Dương. Số ma

túy trên, Duy mang về nhà kiểm tra bên trong có 500g ma túy đá và 100 g ketamine. Tại nơi ở, Duy đã chia nhỏ; sau đó mang ma túy đá đến nhà Phương bán với giá 28 triệu đồng thì bị bắt giữ. Khám xét nơi ở của Duy thu giữ 719,04 g ma túy các loại; của Phương 413,21 g ma túy đá.

Quá trình điều tra mở rộng, Phòng Cảnh sát hình sự đã làm rõ hành vi vận chuyển trái phép chất ma túy của Lê Xuân Nam (trú tại Kiến Bái, Thủy Nguyên, Hải Phòng) nên đã vận động Nam đến cơ quan Công an đầu thú vào ngày 24-3.

Lê Xuân Nam từng có một công việc ổn định nhưng do đua đòi Nam đã dính vào ma túy. Năm 2016, Nam bị bắt về hành vi mua bán trái phép chất ma túy, bị xử phạt 2 năm tù. Tháng 10-2019, Nam bắt đầu tham gia vào đường dây mua bán trái phép chất ma túy; nhiệm vụ là giao và nhận hàng và được trả tiền công. Trong tháng 2-2020, đối tượng đã 2 lần nhận ma túy của một đối tượng tại địa điểm cầu vượt đi bộ nổi trường

Đại học dân lập Hải Phòng- Quán Nam, sau đó giao lại cho các đối tượng tên Giang; sau đó là Hà Anh và được nhận tiền công trả cho 2 lần là 8 triệu đồng. Khám xét tại nhà Nam, cơ quan Công an thu giữ tang vật là 995,63 g ma túy đá.

Từ lời khai của Lê Xuân Nam, Cơ quan CSĐT Công an TP Hải Phòng tiếp tục xác định và bắt quả tang đối tượng giao ma túy cho Nam tại cầu vượt Đại học dân lập là Nguyễn Kim Giang (trú tại Dư Hàng Kênh, Lê Chân, Hải Phòng), kẻ có 3 tiền án vào ngày 18-4. Quá trình khám xét, cơ quan Công an thu giữ của đối tượng khoảng 29,95 g ma túy.

Giang khai nhận: Khoảng tháng 4-2020, Giang đã liên hệ mua ma túy của đối tượng tên Thương khoảng 1kg đá với giá 280 triệu đồng, địa điểm mua bán được thực hiện tại khu vực đường tàu Cầu Đất. Sau khi có ma túy, Giang mang về nơi ở cất giấu rồi chia nhỏ ra các túi bán lẻ cho nhiều đối tượng... Ngày 18-4, Giang mua 20 g ma túy đá cất vào túi quần mang đi bán thì bị bắt giữ. Ngoài việc mua bán ma túy với đối tượng trên, Giang còn khai nhận trong tháng 2-2020, Giang đã 2 lần đặt mua ma túy mỗi lần là 0,5 kg với giá 290 triệu đồng... Hiện cơ quan CSĐT Công an TP Hải Phòng đang tiếp tục điều tra, mở rộng vụ án. ■

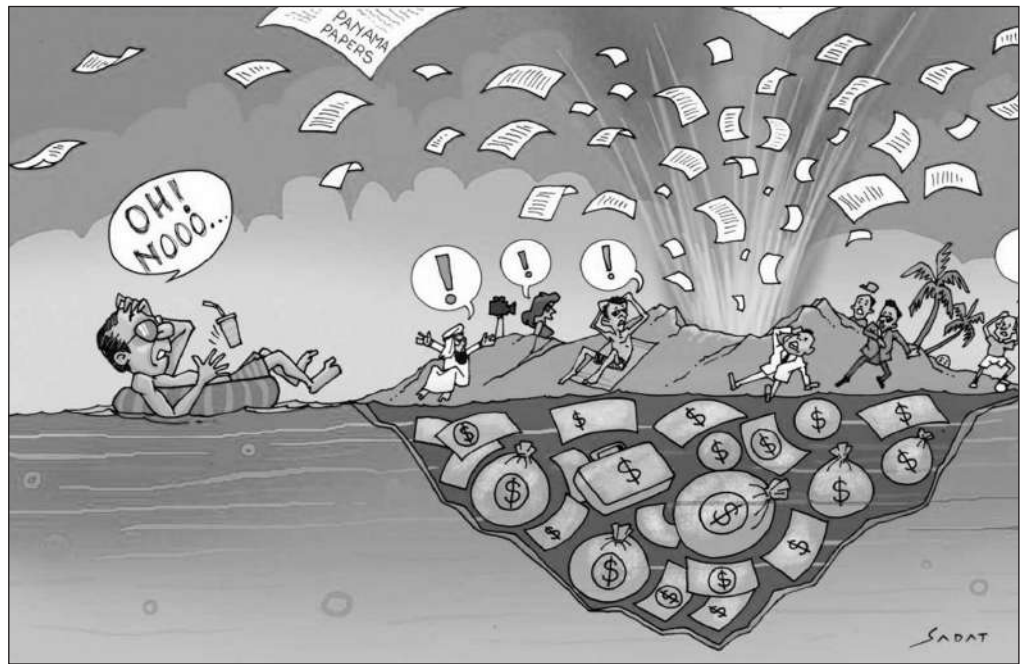
ĐỒ TIỀN

Đầu năm 2015, tờ báo Đức Süddeutsche Zeitung nhận được 2,6 terabyte các tài liệu liên quan đến Công ty Luật Mossack Fonseca có trụ sở tại Panama từ một nguồn tin giấu tên. Các dữ liệu chủ yếu bao gồm email, các tập tin PDF, hình ảnh, và các trích dẫn từ một cơ sở dữ liệu nội bộ của hãng. Các tài liệu trải dài từ những năm 1977 đến năm 2015.

Ngày 3-4-2016, Liên đoàn Nhà báo điều tra quốc tế (ICIJ) công bố một bộ tài liệu mật gồm 149 tài liệu trong tổng số hơn 11,5 triệu tài liệu họ có trong tay. Các tài liệu này cung cấp thông tin chi tiết về hơn 214.000 công ty, bao gồm cả danh sách của các cổ đông và các giám đốc thực hiện việc trốn thuế ở nước ngoài. Những người và các cơ quan bị nhận diện bao gồm nhiều nhà chính trị, các tổ chức giàu có và nhiều thế lực của nhiều quốc gia. Những tài liệu này được gọi với cái tên "Hồ sơ Panama" hay "tài liệu Panama".

Bản chất của hoạt động "trốn thuế" trong hồ sơ Panama

Hầu hết hoạt động trốn thuế đều được thực hiện qua công ty ngoại biên (Công ty Offshore). Offshore là công ty được đăng ký ở những vùng lãnh thổ mà ở đó họ có được mức ưu đãi miễn thuế hoàn toàn nếu công ty hoạt động với những khoản lợi nhuận phát sinh ngoài lãnh thổ đó. Những lãnh thổ này được gọi dưới những cái tên như thiên đường thuế hay ốc

Tranh biếm họa việc hồ sơ Panama bị rò rỉ được đăng tải trên The Daily Star.

Hồ sơ Panama:

"Thiên đường" gọi tên

đảo thuế (tax havens). Nó được thành lập ra không chỉ để kinh doanh trực tiếp (thương mại xuất nhập khẩu 3-4 bên) mà còn dùng để thực hiện các mục đích như đầu tư vào một công ty ở nước nào đó, hay chỉ là một pháp nhân được bảo hộ bởi quốc gia đó đăng ký thành lập để cất giữ tài sản, ngoài ra còn có thể dùng để sở hữu bất động sản ở nước ngoài, mua chứng khoán... Có cả hàng trăm vùng lãnh thổ, quốc gia là nơi ẩn thuế trên khắp thế giới.

Cách thức công ty ngoại biên hoạt động trốn thuế được miêu tả đơn giản thông qua mô hình như sau: Hãy thử tưởng tượng, bạn có một công ty công nghệ, nghĩ ra một sản phẩm và bán online trên toàn cầu. Khi đó, một công ty ngoại biên ở Panama sẽ có lợi thế nào? Nếu mở công ty trong nước, đặt hàng sản phẩm hết 100 USD, chi phí hoạt động hết 100 USD, bán sản phẩm được 300 USD, lãi 100 USD và phải đóng thuế thu nhập doanh nghiệp 30 USD. Bạn sẽ còn lại 70 USD. Nếu bây giờ ta mở thêm công

ty ngoại biên, chuyên để bán hàng online đi khắp toàn cầu, công ty này sẽ "mua bản quyền" công nghệ của công ty trong nước với giá 100 USD, vẫn đặt hàng nhà sản xuất hết 100 USD cho sản phẩm và vẫn thu 300 USD từ người mua hàng. Khi đó, công ty trong nước của bạn sẽ có doanh thu 100 USD và chi phí hoạt động là 100 USD. Tức là kinh doanh hoà vốn, không phải đóng thuế. Còn công ty ngoại biên thì lại vẫn lãi 100 USD nhưng cũng không phải đóng thuế vì được lập công ty ở Tax Haven (thiên đường thuế) như Panama, Cayman... Nếu số tiền lãi này được chia cổ tức lại cho bạn thì bạn vẫn phải đóng thuế như thường. Tuy nhiên, cái hay nó lại nằm ở chỗ nếu bạn "tái đầu tư" số tiền lãi đó thì sẽ được "hoãn" thuế. Nếu cứ tiếp tục làm như vậy thì bạn sẽ "hoãn" thuế mãi mãi. Hệ thống như trên là hoàn toàn hợp pháp. Chính vì vậy, không phải ai có tên trong hồ sơ Panama cũng là phạm pháp. Họ chỉ phạm pháp khi nguồn gốc số tiền của họ

không hợp pháp thôi.

Điều khiến công chúng phần nộ vì những cái tên trong hồ sơ Panama là sự bất bình đẳng giàu nghèo cũng như những vi phạm nghiêng về phạm trù đạo đức hơn. Những lợi thế mà công ty ngoại biên mang lại như kể trên chính là lý do khiến các thiên đường thuế trở nên hấp dẫn với các tổ chức và cá nhân trên khắp thế giới.

Mặc dù để vận hành hệ thống này, cũng tốn chi phí để thuê các công ty luật có tính bảo mật cao chuyên xây dựng các mối quan hệ. Tuy nhiên, chi phí bỏ ra luôn thấp hơn lợi ích các công ty nhận được (né được phần lớn tiền thuế).

Ngoài ra, đối với những người giàu có, việc mở công ty và tài khoản tại các thiên đường thuế còn có ý nghĩa giúp bảo vệ tài sản và bảo mật thông tin, bởi các thiên đường thuế này không bao giờ chia sẻ thông tin khách hàng, đảm bảo bí mật tuyệt đối. Việc hồ sơ Panama được công bố gây ra cơn sóc lớn trên toàn thế giới một phần là vì sự tò mò của thế giới, muốn biết các tỷ

phủ đang cất giấu tài sản là ai và hoạt động như thế nào.

Hồ sơ Panama: Thiên đường gọi tên

Trong một tuyên bố dài 1.800 từ, nhân vật đã tiết lộ Hồ sơ Panama lấy bí danh "John Doe" nói rằng chưa từng làm việc cho một cơ quan tình báo hay cơ quan chính phủ và chính sự bất bình đẳng thu nhập đã thôi thúc người này chia sẻ tài liệu mật.

Hồ sơ Panama nhắc đến nhiều cái tên quan trọng trên toàn thế giới và khiến một số chính trị gia hàng đầu phải từ chức vì sức ép. Một trong những nạn nhân chính trị đầu tiên của Hồ sơ Panama là Thủ tướng Iceland Sigmundur David Gunnlaugsson. Tài liệu tiết lộ ông và vợ đã lập tài khoản ở nước ngoài thông qua một công ty bình phong. Ông từ chức vào ngày 5-4-2016.

Tại Chile, người đứng đầu của Văn phòng Minh bạch Quốc tế đã từ chức vào ngày 4-4-2016. Giữa tháng 4-2016, Bộ trưởng Công nghiệp Tây Ban Nha Jose Manuel Soria cũng phải từ chức khi tên của ông và anh trai được liệt kê là nhà điều hành của công ty có trụ sở tại Bahamas, được lập ra thông qua hãng luật Mossack Fonseca.

Argentina có ba người nổi tiếng được nêu tên trong hồ sơ Panama, gồm cầu thủ bóng đá Lionel Messi, cựu Tổng thống Mauricio Macri, và một thân tín của cựu Tổng thống Nestor Kirchner.

Kojo Annan (tên gọi đầy đủ là Kojo Adeyemo Annan, sinh ngày 25-7-1973), con trai cựu Tổng thư ký Liên Hợp Quốc Kofi Annan (từ 1-1-1997 đến 31-12-2006), bị nêu tên trong thương vụ mua nhà ở London thông qua một công ty ở nước ngoài có trụ sở ở Samoa, đất nước Nam Thái Bình Dương. Theo đó, năm 2004, ông Kojo Annan, đã mua một căn hộ ở thủ đô London, Anh với giá hơn 560.000 USD. Và thời điểm bị công bố, bất động sản này

Ảnh chụp bên ngoài trụ sở công ty luật Mossack Fonseca tại Panama đăng tại Toronto Star.

Cầu thủ bóng đá Lionel Messi Argentina là một trong ba người nổi tiếng ở Argentina được nêu tên trong hồ sơ Panama.

được định giá khoảng 2 triệu USD. "Hồ sơ Panama" cho biết, ngoài việc được đăng ký là Giám đốc duy nhất của Công ty Sapphire Holding Ltd ở Samoa, Kojo Annan còn được đăng ký là Giám đốc của 2 công ty có trụ sở tại quần đảo Virgin thuộc Anh ở Caribe. Vẫn theo thông tin từ "Hồ sơ Panama", việc liên lạc thư từ giữa "cậu ấm" này với Công ty luật Mossack Fonseca được duy trì tới năm 2015.

Tại châu Âu, cha của cựu Thủ tướng David Cameron cũng có liên quan đến hoạt động của công ty lập ở nước

ngoài. Ông Cameron thừa nhận hưởng lợi từ việc bán cổ phần trong quỹ đầu tư nước ngoài Blairmore Holdings của cha mình vào ngày 11-4-2016. Tuy nhiên, ông khẳng định rằng Blairmore không được lập ra để trốn thuế và chỉ trích những "cáo buộc không đúng sự thật, gây tổn thương sâu sắc" về người cha quá cố của mình.

Đạo diễn nổi tiếng Tây Ban Nha Pedro Almodóvar, anh trai và người cô của Vua Tây Ban Nha Felipe VI cũng được đề cập trong tài liệu. Đạo diễn Almodóvar khi ấy đã không đến dự buổi họp

báo ra mắt phim của mình khi đó vì sức ép từ vụ việc.

Theo Epoch Times, tại Trung Quốc, người thân của một số quan chức cũng được nêu tên trong hồ sơ Panama. Lý Thánh Bát, con rể của Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị Trung Quốc Trương Cao Lệ được cho là sở hữu ba công ty tại thiên đường thuế British Virgin Islands, Tăng Khánh Hoài, em của cựu Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị Tăng Khánh Hồng, Giả Lệ Thanh, cháu dâu của Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị Lưu Văn Sơn cũng có liên quan đến công ty luật Mossack Fonseca.

Trong danh sách cũng có ngôi sao điện ảnh quốc tế Thành Long, tỷ phú Hong Kong Lý Gia Thành và trùm bất động sản Lý Triệu Cơ.

Phần lớn những cái tên quan trọng trong hồ sơ là nam giới, nhưng danh sách cũng bao gồm một vài nữ chính trị gia và quan chức nổi tiếng.

Điều còn động lại

Hội nghị chống tham nhũng tại London được tổ chức vào ngày 12-5-2016, có sự tham gia của 40 quốc gia cùng Ngân hàng Thế giới (WB) và Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF), khi "con bão" hồ sơ Panama đang "tàn phá" khắp nơi. Hơn 300 nhà kinh tế đã gây áp lực lên các nhà lãnh đạo thế giới để chấm dứt sự tồn tại của các thiên đường thuế cho rằng chúng "không có mục đích kinh tế hữu ích".

Các nhà kinh tế kêu gọi các chính phủ thống nhất về nguyên tắc toàn cầu mới, đòi hỏi các công ty phải báo cáo hoạt động chịu thuế ở mọi quốc gia họ hoạt động, đảm bảo tất cả các vùng lãnh thổ đều phải công khai những thông tin về chủ sở hữu thực sự của các công ty.

Jeffrey Sachs, nhà kinh tế Mỹ là cố vấn đặc biệt cho Tổng thư ký LHQ Ban Ki-moon khi ấy, khẳng định: "Chúng ta chẳng cần Hồ sơ Panama cũng biết nạn gian lận thông qua các thiên đường thuế đang tràn lan. Hệ thống này cần phải được kết thúc nhanh chóng". ■

MINH KHANG

Từng là những con ngoan trò giỏi, là niềm tự hào của người thân, gia đình song những thanh niên này đã quá bông bột, lại thiếu hiểu biết, thiếu bản lĩnh để rơi sa vào những việc sai trái, phải đối diện với sự trừng phạt của pháp luật. Hy vọng rằng, họ sẽ sớm biết sửa chữa sai lầm...

Trùm lừa đảo mới đang học trung học

Cuối tháng 5-2020 vừa qua cơ quan CSĐT Công an tỉnh Bắc Ninh phối hợp với Cục Cảnh sát hình sự (Bộ Công an) đã triệt phá một đường lừa đảo, chiếm đoạt hàng chục tỷ đồng qua mạng xã hội Facebook. Đáng chú ý đối tượng cầm đầu là Phạm Xuân Thái (SN 2002, thường trú tại huyện Triệu Phong, tỉnh Quảng Trị), học sinh giỏi của Trường THPT Quảng Trị; hai đối tượng bị bắt cùng Thái là Lê Việt Quý (SN 1994, thường trú tại phường 1, TP Đông Hà, tỉnh Quảng Trị) và Nguyễn Văn Điền (SN 1997 trú tại thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên-Huế).

Trước đó ngày 16-5-2020, Phòng Cảnh sát hình sự (Công an tỉnh Bắc Ninh) phối hợp với Phòng Trọng án (Cục Cảnh sát hình sự) và Công an một số địa phương đã tổ chức bắt giữ bốn đối tượng cũng nằm trong đường dây lừa đảo chiếm đoạt tiền qua mạng xã hội facebook và tài khoản ngân hàng này gồm: Cao Đăng Nhu (SN 1995, thường trú tại huyện Triệu Phong, tỉnh Quảng Trị); Lê Hữu Quý (SN 1993, thường trú tại thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên- Huế); hai anh em ruột Trịnh Hà Sơn Bình (SN 1986) cùng Trịnh Minh Vương (SN 1990 cùng trú tại Thị xã Hương Trà, tỉnh Thừa Thiên - Huế).

Tài liệu điều tra ban đầu,

Là học sinh giỏi trường THPT thị xã Quảng Trị, Thái cầm đầu đường dây lừa đảo "khủng".

Những kẻ phạm tội mang gương mặt học trò

Phạm Xuân Thái chính là "bộ não" của đường dây lừa đảo liên tỉnh. Ngoài giờ học Thái thường xuyên lên mạng Internet chơi game, đồng thời "lọ mọ" tìm hiểu những mảnh khốe để hack và chiếm quyền sử dụng tài khoản mạng xã hội facebook. Tiếp đó Thái liên hệ với Lê Việt Quý cung cấp tài khoản ngân

Cơ quan điều tra làm việc với Thái và đồng bọn.

hàng để khi các nạn nhân gửi tiền vào sẽ bị các đối tượng chiếm đoạt.

Thủ đoạn của ổ nhóm này lập trình tạo ra các website giả mạo dưới dạng: "Bình chọn giọng hát Việt nhí", "Bình chọn danh lam thắng cảnh", "Bình chọn hoa khôi, hoa hậu"... rồi nhắn tin gửi đường link các trang web đến các tài khoản facebook người Việt Nam đang sinh sống và làm việc ở nước ngoài. Qua tìm hiểu, các đối tượng phát hiện nhiều người Việt Nam ở nước ngoài thường dành nhiều thời gian rảnh rỗi lên mạng xã hội facebook để nói chuyện với người thân, bạn bè và truy cập vào các trang bình chọn có thưởng.

Khi chủ tài khoản facebook mất cảnh giác, tham gia đăng nhập để bình chọn thì ngay lập tức sẽ bị các đối tượng chiếm quyền kiểm soát. Từ đó, các đối tượng sẽ lục lại các tin nhắn trong danh sách người thân, bạn bè của chủ tài khoản facebook để học cách nói chuyện sao cho khớp. Tiếp đó các đối tượng sẽ giả vờ là đang gặp những trục trặc trong cuộc sống, cần tiền gấp và nhắn tin với người thân, bạn bè của tài khoản facebook đó để vay, mượn. Cũng có trường hợp các đối tượng sẽ nhờ chuyển tiền số lượng lớn vào tài khoản ngân hàng của đối tượng, hoặc gửi thông báo lệnh chuyển tiền giả, kèm

đường link trang web giả mạo ngân hàng, yêu cầu bị hại truy cập, kiểm tra. Khi các bị hại mất cảnh giác gửi mã OTP cho đối tượng sẽ bị chiếm quyền sử dụng tài khoản internet banking. Chỉ sau ít phút toàn bộ số tiền có trong tài khoản ngân hàng của bị hại sẽ được chuyển vào tài khoản của các đối tượng.

Khi chiếm được tiền của bị hại, Trịnh Minh Vương chia nhỏ số tiền và chuyển tiền qua nhiều tài khoản, nhiều ngân hàng khác nhau do Vương quản lý, rồi giao cho Nguyễn Văn Điền, Lê Hữu Quý, Trịnh Hà Sơn Bình trực tiếp rút tiền mặt tại các cây ATM. Vì là "bộ não" của đường dây nên 70% số tiền chiếm đoạt được sẽ thuộc về Phạm Xuân Thái; Lê Việt Quý và Cao Đăng Nhu mỗi người hưởng 10%; Vương hưởng 5%; Điền, Bình và Lê Hữu Quý được hưởng 5% số tiền còn lại.

Quá trình điều tra mở rộng vụ án, Công an tỉnh Bắc Ninh cùng các đơn vị chức năng xác định từ đầu năm 2020 đến khi bị bắt, Trịnh Minh Vương đã sử dụng 14 tài khoản ngân hàng ảo để cung cấp cho Nhu và Lê Việt Quý chiếm đoạt tổng số tiền hơn 10 tỷ đồng của hơn 100 bị hại trên cả nước. Quý còn khai nhận cung cấp tài khoản ngân hàng cho Ngô Quang Minh (SN 2002, trú tại Quảng Trị), cũng đang là học sinh lớp 12 và Lê Hiếu (SN 2002, trú tại Quảng Trị) để Minh và Hiếu hack Fakebook chiếm đoạt tiền của các bị hại.

Một lãnh đạo Công an tỉnh Bắc Ninh chia sẻ, ổ nhóm do Phạm Xuân Thái cầm đầu là nhóm tội phạm có tổ chức, hoạt động liên tỉnh, kẻ cầm đầu rất am hiểu về công nghệ thông tin. Phương thức thủ đoạn rất tinh vi, chuyên nghiệp, gây khó khăn cho công tác điều tra. Địa bàn hoạt động trong không gian mạng internet trên phạm vi cả nước. Tổng số tiền chiếm đoạt đặc biệt lớn, gây tâm lý hoang mang cho quần

Phương đã sản xuất nấm thức thần rồi bán trên mạng.

Học sinh giỏi Nguyễn Trần Tuấn Phương sa vòng lao lý.

chúng nhân dân trong thời gian dài.

Hiện tại Công an tỉnh Bắc Ninh phối hợp với Cục Cảnh sát hình sự Bộ Công an và Công an các địa phương tiếp tục mở rộng chuyên án, để điều tra làm rõ toàn bộ hành vi phạm tội của băng nhóm lừa đảo trên, đồng thời xử lý vụ việc theo quy định của pháp luật.

Học sinh giỏi "làm thêm" bằng bán... ma túy

Khuôn mặt non tơ, cùng mái đầu bù xù ít ai có thể nghĩ được rằng Nguyễn Trần Tuấn Phương (SN 2001 thường trú tại Tập thể Học viện Ngân hàng, phường Quang Trung, quận Đống Đa, Hà Nội) lại bị cơ quan chức năng bắt giữ để điều tra về hành vi mua bán trái phép chất ma túy vào tháng 6-2020.

Điều đáng tiếc là cách đây 1-2 năm, Phương vẫn còn là niềm tự hào của gia

đình, thầy cô về những thành tích học tập rất tốt tại một trường THPT có tiếng của Thủ đô. Tại cơ quan điều tra, Phương nghẹn ngào cho biết, chỉ vì bị stress trong học tập nên đã tìm đến ma túy nấm thức thần và rồi thanh niên này đã phạm vào một sai lầm nghiêm trọng...

Theo một điều tra viên Công an quận Cầu Giấy (Hà Nội), đầu tháng 6-2020, qua công tác điều tra cơ bản, các trình sát phát hiện một đầu mối rao bán "nấm thức thần" (tên tiếng Anh là "Magic Mushroom", còn được gọi là nấm ma thuật, nấm ảo giác...) trên mạng xã hội. Đây là một trong những loại cây chứa chất ma túy gây ảo giác mạnh, cực kỳ nguy hiểm với người sử dụng.

Chiều ngày 7-6-2020, Đội Cảnh sát ĐTTP về ma túy, Công an quận Cầu Giấy đã phát hiện và bắt quả tang một nam thanh niên có hành vi mua bán trái phép chất ma túy trên địa bàn phường Yên Hòa (quận Cầu Giấy). Tang vật thu giữ là 1 túi nilon màu trắng, bên trong có nhiều cây nấm khô chính là "nấm thức thần". Danh tính của thanh niên này cũng được làm rõ là Nguyễn Trần Tuấn Phương.

Tại cơ quan Công an, Phương khai nhận đã lên mạng tìm hiểu và biết "nấm thức thần" có chứa chất "Psilocybine" là một chất ma túy gây ảo giác. Khoảng tháng 3-2020, Phương nghiên cứu quy trình và mua được phôi "nấm thức thần" về nhà để thử nghiệm việc

nuôi cấy. Đến tháng 5-2020, Phương thu được thành phẩm là khoảng 300 gam nấm tươi, sau đó phơi khô thu được xấp xỉ 30 gam rồi đem rao bán trên mạng xã hội. Chiều 7-6, khi đến điểm hẹn để giao dịch mua bán thì Phương bị Công an quận Cầu Giấy phát hiện, bắt giữ.

Tiến hành khám xét khẩn cấp nơi ở của đối tượng, lực lượng chức năng đã thu giữ 1 thùng nhựa, 2 xi lanh chứa bào tử nấm đã sử dụng hết, 1 túi gạo lứt, xơ dừa để trồng nấm. Qua giám định số cây nấm khô thu được là ma túy loại Psilocine có khối lượng là 26,458 gam.

Được biết, hiện Phương đang là sinh viên năm thứ nhất ngành Công nghệ sinh học và Công nghệ thực phẩm Đại học Bách khoa Hà Nội. Mấy năm trước, Phương từng nổi tiếng về thành tích học tập tại một trường THPT danh tiếng của Thủ đô.

Nói về nguyên nhân "bập" vào loại ma túy này Phương cho biết năm 2018 do học hành căng thẳng nên đã tìm đến "nấm thức thần" để... "giải khuây". Sau đó, vì yêu thích và có hiểu biết về sinh học nên thanh niên này đã nảy sinh ý định tự nghiên cứu trồng để sử dụng và bán.

Phôi nấm được mua qua mạng, sau hai tháng nuôi cấy, Phương thu mẻ nấm thành phẩm đầu tiên. Trong tháng 5, sau khi phơi khô, thành phẩm còn khoảng 300g và được rao bán với giá 5 triệu đồng.

Đầu tháng 7-2020 Cơ quan CSĐT Công an quận Cầu Giấy đã ra quyết định khởi tố bị can đối với Phương về các tội sản xuất, mua bán và tàng trữ trái phép chất ma túy. Tới đây, Phương sẽ phải ra đứng trước vành móng ngựa để trả giá cho sai lầm của mình. Đây hẳn là một điều mà trước đây Phương cũng như người thân trong gia đình, thầy cô và bạn bè khó mà tưởng tượng ra được. Tương lai đây tươi sáng của một học sinh giỏi đã bị gác lại rất đáng tiếc...■

Bí ẩn về kẻ giết người sông xanh

MẠNH THẮNG

Gary Ridgway hay còn gọi là kẻ giết người sông xanh (Green river killer) là nhân vật khét tiếng trong lịch sử tội phạm nước Mỹ. Hắn nổi tiếng vì từ năm 1982-1989 đã giết 48 người thậm chí là quan hệ tình dục với các xác chết do hắn giết cách đây nhiều ngày. Những vụ giết người của hắn kéo dài nhiều năm đã cướp đi sinh mạng của hàng chục phụ nữ mà phần lớn là gái bán dâm đã trở thành cơn ác mộng của người dân quận King, bang Washington (Mỹ). Hắn phải chịu 48 án chung thân mà không có khả năng tạm tha, tại Seattle, Washington.

Nhiều xác chết được tìm thấy

Ngày 15-7-1982, 2 cậu bé đi chơi bằng xe đạp đã phát hiện thi thể của Wendy Lee Coffield, một gái mại dâm mới 16 tuổi, nổi trên sông Green, gần quận Kent. Khám nghiệm hiện trường và tử thi cho thấy, Wendy đã bị hãm hiếp và thắt cổ bằng chính chiếc quần của cô. Trước khi bị giết, Wendy sống cùng mẹ trong căn hộ nhỏ ở Pullayup, ngoại ô thành phố Seattle.

Ngày 12-8-1982, một người đàn ông trong khi đi đổ xăng xe phát hiện thi thể trần truồng của một phụ nữ nổi trên sông Green, cách nơi phát hiện thi thể Wendy 300m về phía nam. Danh tính nạn nhân là Deborah Bonner, 22 tuổi, đã từng bị bắt giữ vì tội bán dâm.

Ngày 15-8-1982, một người đàn ông đi câu ở phía Nam sông Green đã phát hiện xác 2 phụ nữ trên sông. Tại đây, lực lượng điều tra phát hiện chân phải thi thể phụ nữ thứ ba

Lực lượng điều tra tìm kiếm hài cốt của một trong những nạn nhân của vụ giết người do Green River Gary Leon Ridgway thực hiện.

Chân dung Ridgway, kẻ giết người sông xanh.

với một nửa người trần truồng. Khám nghiệm tử thi, bác sĩ pháp y khẳng định cả ba nạn nhân đều bị siết cổ đến chết.

Ngày 15-9-1982, cô Mary Bridget Meehan bỗng mất tích khi đang đi dạo trên đường Strip. Mary đang có bầu 8 tháng và lần cuối cùng người ta nhìn thấy cô trước khách sạn Western Six, một địa điểm tụ tập trung đông gái mại dâm. Ngày 25/9/1982, thêm một thi thể nữ được phát hiện ở trong bụi cây gần những ngôi nhà bị bỏ hoang ở phía nam sân bay quốc tế Sea-Tac. Nạn nhân là Gisele Lovvorn, 17 tuổi, gái mại dâm.

2 tuần sau vụ mất tích của

cô gái Mary Meehan, 2 thiếu nữ 16 tuổi khác là Kase Ann Lee và Terri Rene Milligan cũng biến mất và người ta nghĩ rằng các cô cũng là gái mại dâm và trở thành nạn nhân của kẻ giết người hàng loạt.

Đến cuối năm 1982 lại có thêm những phụ nữ hành nghề mại dâm khác mất tích: Debra Eastes; Linda Rule 16 tuổi; Denise Bush, 23 tuổi, người gốc Portland; Shwanda Summer, 18 tuổi, mất tích vào ngày 8-10 trên đường Strip, cùng địa điểm với Denise Bush; Shirley Sherrill, 19 tuổi, mất tích vào ngày 18-10; Rebecca "Becky" Marrero, 20 tuổi, mất tích ngày 2-12;

Colleen Brockman, 15 tuổi, mất tích ngày 28-12;

Đến cuối tháng 1-1983 có thêm 6 cô gái được thông báo mất tích. Đó là Alma Ann Smith, 18 tuổi; Delores Williams, 17 tuổi; Sandra Gabbert, 17 tuổi; Kimi-Kai Pitsor, 16 tuổi; Gail Mathews, 24 tuổi; Marie Malvar, 18 tuổi. Tất cả họ đều là gái mại dâm.

Trong tháng 5, 6 và tháng 7, có thêm nhiều cô gái bị mất tích gồm Martina Authorlee, 18 tuổi; Cheryl Lee Wims, 18 tuổi; Yvonne Antosh, 19 tuổi; Constance "Connie" Naon, 20 tuổi; Keli McGinness, 18 tuổi; Carrie Ann Rois, 16 tuổi; Tammie Liles, 16 tuổi. Ngày 18-7 và 25-7-1983, có thêm 2 cô gái được thông báo mất tích là Kelly Ware, 23 tuổi và Tina Thompson, 22 tuổi.

Những vụ mất tích tiếp tục tăng và trải qua thời gian, nhiều xác phụ nữ cũng được tìm thấy. Tuy nhiên, cảnh sát vẫn chưa tìm ra manh mối. Kẻ giết người vẫn bật vô âm tín và nằm ngoài vòng pháp luật, thách thức cảnh sát.

Cảnh sát "mò kim đáy bể"

Sau cái chết của Deborah

ngày 25-7-1982, trên đoạn đường Pacific Highway, cảnh sát triệu tập 200 người trong đó đa số là gái mại dâm và một số chủ khách sạn, quán bar, lái xe taxi và cả những người phục vụ để lấy lời khai. Nhưng họ cũng không thu được kết quả nào. Từ khi tìm thêm được 5 thi thể phụ nữ trên sông Green River hoặc những địa điểm gần sông, Tư lệnh Dick Kraske cho thành lập một lực lượng đặc biệt có tên "Task Force" với 25 điều tra viên của quận King và các đơn vị cảnh sát ở thành phố Seattle, Tacoma và quận Kent.

Tháng 8-1982, các nhà điều tra chỉ có thể đưa ra một vài giả thuyết về kẻ sát nhân hàng loạt này (khi đó người ta đặt cho hắn biệt danh Green River Killer - Kẻ giết người sông Green): Đây là một người đàn ông khỏe mạnh. Hắn rất thông minh và "sáng tạo" và rất liêu lĩnh vì đã vớt 5 thi thể tại cùng một nơi với thời gian cách nhau vài tuần. Hắn biết rất rõ khu vực phía Nam quận King.

Cảnh sát triệu tập hàng trăm gái mại dâm trên đoạn đường Strip đến để lấy lời khai, nhưng phần lớn các cô gái đều từ chối trả lời bởi vì các cô không tin tưởng các nhà điều tra. Sau lời khai của Susan Widmark, 21 tuổi, vào tháng 9-1982, cảnh sát bắt một người đàn ông có tên Charles Clinton Clark, thu 4 khẩu súng trong người và tại nhà nhưng xác định hắn không phải là kẻ giết người sông Green vì có các bằng chứng ngoại phạm.

Lúc này, cảnh sát phải nhờ cậy đến sự giúp đỡ của Robert Kepple, người trước đây đã từng là cảnh sát điều tra ở quận King để phân tích, sắp xếp lại một núi những thông tin. Keppel gửi một bản báo cáo cho quận trưởng Vern Thomas yêu cầu thay đổi cách làm việc. Ông ta dự kiến khoảng 2 triệu USD để điều tra, bắt giữ kẻ giết người.

Tháng 4-2001, Quận

trường quận King là Dave Reichert quyết định thành lập một lực lượng đặc biệt mới gồm 6 thành viên, trong đó có các chuyên gia về ADN và các chuyên gia về khoa học hình sự cùng 2 nhà điều tra Tom Jensen và Jim Doyon. Mẫu tinh trùng của kẻ sát nhân tìm thấy trên thi thể 3 nạn nhân bị giết hại trong năm 1982 và 1983 (Opal Mills, Marcia Chapman et Carol Christensen) được gửi tới phòng xét nghiệm. Đến tháng 9/2001, cảnh sát nhận được kết quả xét nghiệm: Mẫu ADN trong tinh trùng tìm thấy trên người 3 nạn nhân trùng với mẫu ADN trong nước bọt của Gary Leon Ridgway, được lấy từ năm 1987.

Thủ phạm sa lưới

Ngày 16-11-2001, Ridgway lúc đó 52 tuổi lại bị một cảnh sát bắt giữ khi đang ga gắm một gái bán dâm nhưng sau đó được thả. Ngày 30-11-2001, vào khoảng 15 giờ, Gary Ridgway choáng váng khi bị hai thanh tra Randy Mullinax và Jim Doyon bắt giữ tại điểm đỗ xe của Công ty Kenworth với cáo buộc là thủ phạm sát hại 4 nạn nhân Opal Mills, Marica Chapman, Carol Christensen và Cynthia Hinds. Hắn bị giải đến Trung tâm tư pháp địa phương thuộc quận Kent. Ngày 5-12-2001, Ridgway chính thức bị buộc tội trong 4 vụ giết người. Tháng 3-2002, nhờ vào các dữ liệu phân tích mới, các nhà điều tra biết được rằng những đồ vật được giữ lại trong ngăn tủ của Ridgway ở Công ty Kenworth trong năm 1987, được phủ đầy những mảnh sơn "Imron" nhỏ li ti hoàn toàn trùng hợp với những gì tìm thấy trên thi thể các nạn nhân Wendy Coffield, Debra Estes và Debra Bonner.

Các luật sư của Ridgway đã thỏa thuận với toà án không kết án tử hình Ridgway. Đối lại, hắn không chỉ nhận tội cho tất cả các vụ giết người

mà còn giúp đỡ lực lượng đặc biệt tìm thấy thi thể các nạn nhân khác. Tháng 6-2003, toà án và các luật sư của Ridgway đều đưa ra thông báo: Ridgway đã thừa nhận là thủ phạm của tất cả các vụ giết người và hắn đã giết người từ trước năm 1982 đến sau năm 1985.

Hắn khai, thường đề nghị trả tiền cho các nạn nhân cao hơn "giá thường ngày". Hắn thường để vài chai bia trong xe để mời nạn nhân uống xả hơi. Trước khi quan hệ tình dục với gái mại dâm, hắn yêu cầu các cô đi vệ sinh. Trong mỗi lần quan hệ với gái mại dâm, Ridgway thường nằm đằng sau. Ở tư thế này, hắn có thể dễ dàng dùng cánh tay của mình vòng qua cổ nạn nhân và khiến họ nghẹt thở rồi chết. Có những khi, Ridgway bị một vài nạn nhân cắn vào tay hoặc cào xước da. Hắn quyết định siết cổ nạn nhân bằng những sợi dây thừng, áo phông, thắt lưng hay một chiếc khăn tắm. Trong lần sát hại Marie Malvar, bị cô gái cào chảy máu và để che đậy vết thương này, hắn đã đổ axit lên cánh tay. Sau khi siết cổ các nạn nhân, Ridgway thường cởi hết quần áo của họ rồi mang xác chết đi vớt; quần áo nạn nhân được hắn cho vào trong những chiếc xe thùng chuyên thu gom quần áo đã qua sử dụng cho các tổ chức từ thiện, để cảnh sát không thể tìm được tinh dịch của hắn

dính trên quần áo nạn nhân. Hắn cũng cắt móng tay của mình để các nhà điều tra không thể tìm thấy một mẫu da nào của hắn trên tay nạn nhân.

Sau khi bỏ xác, hắn trở về nhà và lau rửa sạch sẽ chiếc xe pick-up cũng như nhà cửa để xóa sạch mọi dấu vết của nạn nhân. Hắn bỏ những cái xác ở các địa điểm ít người qua lại, ở những rãnh nước, trong rừng hoặc gần các xa lộ cách sông Green hoặc sân bay Sea-Tac không xa. Hắn cũng thường bỏ xác nhiều nạn nhân ở cùng một địa điểm.

Ridgway không bao giờ giữ lại bất cứ thứ gì của các nạn nhân hay nhớ về những vụ giết người giống như phần lớn những tên giết người hàng loạt khác. Thực tế cho thấy Gary Ridgway không phải là một kẻ điên. Hắn có chỉ số IQ thấp dưới mức trung bình nhưng lại có trí nhớ rất tốt... với một số thứ. Hắn có khả năng suy tính trước từ rất lâu về các vụ giết người của mình.

Gary Leon Ridgway sinh năm 1949 tại TP Salt Lake, Utah. Hắn tốt nghiệp trường trung học Tyeen năm 1969. Hắn kết hôn lần đầu với bạn gái thời trung học năm 19 tuổi rồi gia nhập Hải quân Hoa Kỳ. Tính đến khi bị bắt thì hắn có hai người vợ nữa. Ngày 18-12-2003, Thẩm phán Richard Jone kết án Ridgway 48 lần tội chung thân vĩnh viễn.■

Merti Winstons và ảnh của con gái Tracy Winston, nạn nhân do Gary Ridgway giết tại Tòa án Tối cao Washington.

VÔNG XẾP - GHẾ GIƯỜNG XẾP - GIÁ PHỐI ĐỒ XẾP - GIÁ PHỐI KHĂN XẾP

SÀI GÒN: (028) 3834 6888 - 3834 6999 - HÀ NỘI: 59 Tô Vĩnh Diện, Phường Khương Trung, Quận Thanh Xuân, Đ.T: (024) 3753 0011 - 3753 0033 - Hotline: 0903 03 03 03 - 0933 888 888 - 0934 888 888 - www.duyloi.com

Ngày 5-8, lãnh đạo Đội Tuần tra kiểm soát cao tốc số 1 tuyến Nội Bài - Lào Cai (Cục Cảnh sát giao thông) cho biết nam tài xế 37 tuổi, ở Tam Dương (Vĩnh Phúc) bị phạt 4 triệu đồng, tước giấy phép lái xe 2 tháng về hành vi không nhường đường cho đoàn xe ưu tiên.

Trước đó, trưa 21-7, tại Km124 tuyến cao tốc Hà Nội - Lào Cai, xe ưu tiên đang trên đường làm nhiệm vụ đã liên tục phát tín hiệu còi, đèn, và phát loa thông báo hơn một phút nhưng tài xế xe tải BKS 88C-169.90 đi phía trước vẫn không nhường đường. Ai đã xem clip ghi lại cảnh này cũng bức xúc khi thấy chiếc xe tải "điếc" này cứ lầm lũi đi như không có chuyện gì xảy ra mặc cho chiếc xe dẫn đường của Cảnh sát giao thông liên tục hú còi ưu tiên và phát loa yêu cầu xe nhường đường.

Nhưng đây không phải lần đầu tiên xảy ra tình trạng lái xe cố tình cản đường xe ưu tiên. Trước đó, chiều 12-7-2020, trên cao tốc Pháp Vân - Ninh Bình, đoàn xe ưu tiên do Cục Cảnh sát giao thông dẫn đoàn đi vào làn trong cùng, sát dải phân cách giữa của cao tốc. Tổ cảnh sát dẫn đoàn đã phát tín hiệu còi đèn ưu tiên, phát loa yêu cầu nhường đường, nhưng tài xế xe đầu kéo không chấp hành. Toàn bộ sự việc được camera hành trình của tổ cảnh sát dẫn đoàn ghi lại và chuyển cho chốt cảnh sát giao thông

tại trạm thu phí Cầu Giẽ xử lý. Ngay sau đó, Đội tuần tra kiểm soát giao thông cao tốc số 1 đã xác định tài xế vi phạm, ra quyết định xử phạt theo Điều 5, Nghị định 100/2019.

Không chỉ đoàn xe ưu tiên, ngay cả xe chữa cháy cũng bị cản đường. Ngày 4-7-2020, xe chữa cháy của Phòng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ Công an tỉnh Quảng Ngãi đang đi làm nhiệm vụ chữa cháy tại cơ sở sản xuất nệm ở xã Bình Hiệp (huyện Bình Sơn) đã bị đoàn xe 5 chiếc chở người của Công ty TNHH Công nghiệp nặng Doosan Việt Nam (Công ty Doosan Vina, trụ sở tại Khu kinh tế Dung Quất, huyện Bình Sơn, Quảng Ngãi) gây cản trở. Mặc dù xe chữa cháy liên tục bật còi, tín hiệu ưu tiên nhưng các xe không nhường đường tiếp tục chạy tốc độ cao, liên tục vượt nhau thay vì giảm tốc độ nhường đường cho xe chữa cháy. Sau khi sự việc xảy ra, Công ty Doosan Vina đã yêu cầu nhà cung cấp dịch vụ vận tải (Công ty TNHH vận tải du lịch và dịch vụ thương mại Long Hiền, trụ sở tại Đà Nẵng) buộc thôi việc, thay thế 2 tài xế vi phạm, yêu cầu đến trình diện cơ quan

chức năng. Ngày 6-7-2020, Phòng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Quảng Ngãi đã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính 4 triệu đồng và tước bằng lái 2 tháng đối với lái xe Trần Văn Lớt (SN 1975) và Phan Thanh Phong (SN 1977, cùng ngụ TP.Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi) về hành vi điều khiển xe ô tô khách "không nhường đường xe được quyền ưu tiên đang phát tín hiệu ưu tiên đi làm nhiệm vụ".

Trước đó, vào tháng 1-2020, xe chữa cháy của Công an TP.Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, đang trên đường làm nhiệm vụ chữa cháy, khi đi qua tuyến đường Bùi Văn Hòa (thuộc TP Biên Hòa) đã bị xe ô tô biển kiểm soát 60C-043.05 chạy chắn phía trước, không nhường đường, mặc dù xe chữa cháy đã bật còi đèn xe ưu tiên và phát loa yêu cầu nhường đường.

Cần phải nhắc lại rằng theo Luật Giao thông đường bộ 2008, người điều khiển phương tiện giao thông phải nhường đường khi có tín hiệu của xe được quyền ưu tiên, người tham gia giao thông phải giảm tốc độ, tránh hoặc dừng lại sát lề đường bên phải để nhường đường. Không được gây cản trở.

Không phải ngẫu nhiên mà luật pháp phải quy định cụ thể những đối tượng được ưu tiên trên đường. Bởi nếu xe cứu thương đang chở bệnh nhân đi cấp cứu, xe cứu hỏa đang trên đường đến đám cháy mà bị chắn đường như vậy thì việc những lái xe này không nhường đường có thể gián tiếp gây ra nguy kịch tính mạng cho bệnh nhân, gây thiệt hại nặng hơn do không chữa cháy kịp thời.

Trên nhiều diễn đàn, rất nhiều ý kiến bất bình về về cách hành xử của các tài xế này. Bất cứ một người bình thường nào cũng đều phải có ý thức chấp hành pháp luật. Vì vậy, việc những lái xe cố tình không nhường đường cho xe ưu tiên cũng đồng nghĩa với việc cố tình vi phạm pháp luật hoặc thần kinh không bình thường.

Nhiều người cho rằng với quy định xử phạt như hiện nay là xử phạt vài triệu đồng và tước bằng lái 2 tháng là quá nhẹ nên không đủ sức răn đe. Bởi vậy có lẽ các nhà làm luật cần nghiên cứu tăng nặng hình thức xử phạt, ngoài tăng mức tiền phạt, cần bắt các lái xe này phải học lại luật và thi lại chứ không chỉ tước bằng lái 2 tháng như hiện nay.

TÂN LUONG

Tổng Biên tập: **Đại tá PHẠM KHẢI**
 Phó Tổng biên tập:

Đại tá TRẦN KIM THẨM (Phụ trách nội dung)

Đại tá NGUYỄN THÚY QUỲNH

Đại tá TRẦN THANH PHONG

Thư ký tòa soạn: **Thiếu tá NGUYỄN THIÊM**

TÒA SOẠN: Số 92 Nguyễn Du, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội. ĐT: 024.38222157 - Fax: 024.38224756 - Email: cstc.tuan@gmail.com ▲ Trình bày: **LÊ TÂM - QUỲNH THỰC** ▲ Phát hành tại Hà Nội: 92 Nguyễn Du - ĐT: 024.38223725 ▲ **CƠ QUAN ĐẠI DIỆN TẠI TP.HCM:** 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 028.38373602 - 069.36651 - 069.36653 - Fax: 028.38373603 ▲ Giấy phép xuất bản số 1879/GP-BTTTT, ngày 14-11-2011 của Bộ Thông tin và Truyền thông ▲ Phát hành tại TP.HCM: 373D Nguyễn Trãi, phường Nguyễn Cư Trinh, quận 1 - ĐT: 0982789386 ▲ In tại Cty TNHH một thành viên in Báo Hà Nội mới. ▲ **GIÁ: 5.500 ĐỒNG**